

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24P/43/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115202880
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8115202880.14

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov pred sudkyňou JUDr. Ingrid Kalinákovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca a maloletú Annu Balarovú, nar. 05.12.2005, bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, so sídlom Slovenská 87, 080 01 Prešov, deti rodičov: matky MUDr. S. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom BD. X, XXX XX K.Š., právne zastúpenej Advokátskou kanceláriou Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, IČO: 36 863 017, a otca Ing. O. G., PhD., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. XX, XXX XX K., právne zastúpeného JUDr. Miroslavom Sklenárom, advokátom so sídlom Kováčska 40, 040 01 Košice, IČO: 35 550 201, v konaní o zmenu výchovy, takto

rozhodol:

I. Udeľuje súhlas matke namiesto otca k vycestovaniu mal. M. G., nar. XX.XX.XXXX s matkou do Švédska.

II. Návrh otca na zverenie mal. M. G., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca zamietá.

III. Mení výšku výživného naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 7C/83/2015 - 30 zo dňa 23.01.2006 vo vzťahu k mal. M. G. tak, že zvyšuje výživné zo strany otca pre mal. M. G., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 15.000 Sk (497,91 Eur) mesačne na sumu 1.000,00 Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15.-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc dňom 01.06.2015, opakovane do budúcnosti.

IV. Dlžné výživné za obdobie od 01.06.2015 do 28.02.2017 pre mal. M. G., nar. XX.XX.XXXX vo výške 10.543,89 Eur povoľuje súd otcovi splácať v 500,00 Eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, až do úplného vyrovnania dlhu.

V. Otcovi ukladá povinnosť prispievať na tvorbu úspor pre mal. M. G., nar. XX.XX.XXXX vo výške 500,00 Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je otec povinný zasielať na osobitný účet maloletého dieťaťa, vždy do 15.-teho dňa toho-ktorého mesiaca.

VI. Matke dieťaťa sa ukladá, aby v lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku, založila osobitný účet na meno mal. M. G. a účet vinkulovala v prospech súhlasu Okresného súdu Prešov s jeho nakladaním a otcovi dieťaťa číslo tohto účtu oznámila v lehote 5 dní od jeho založenia.

VII. Návrh otca na určenie spätného výživného matkou otcovi za obdobie od 01.04.2015 do 30.05.2015 zamietá.

VIII. Otec je oprávnený stýkať sa s mal. M. G., nar. XX.XX.XXXX:

- každý rok počas švédskych jarných prázdnin (8. týždeň v roku),
- každý párny rok počas švédskych veľkonočných prázdnin (15. týždeň v roku),
- každý rok počas letných prázdnin v období od 01.07. do 12.08.,
- každý rok počas švédskych jesenných prázdnin (44. týždeň v roku),

- každý nepárny rok počas vianočných sviatkov od 23.12. do 05.01..

IX. Styk otca s maloletou nad rámec stanovených termínov sa ponecháva na dohode rodičov.

X. Otec je povinný si maloleté dieťa prevziať v bydlisku matky v deň predchádzajúci začatiu príslušných prázdnin o 19.00 hod. a odovzdať ju matke v bydlisku otca v deň predchádzajúci skončeniu príslušných prázdnin o 19.00 hod., ak sa rodičia nedohodnú inak.

XI. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť.

XII. Otec je povinný uhradiť všetky náklady spojené s cestovaním maloletej.

XIII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

XIV. Otec je povinný nahradiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 77,36 Eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka - matka mal. detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.02.2015 domáhala udelenia súhlasu na vycestovanie mal. M. G. Q. XX.XX.XXXX do zahraničia s matkou. Zároveň navrhovala zveriť mal. Annu v čase od 01.04.2015 do 28.05.2015 do starostlivosti jej sestry MUDr. L. N., J.. XX.XX.XXXX, od 29.05.2015 zveriť mal. Annu do starostlivosti matky a upraviť stretávanie otca s mal. Annou. Navrhla zveriť mal. I. G., J.. XX.XX.XXXX do starostlivosti otca a upraviť stretávanie Viliama s matkou a určiť obom rodičom minimálnu výšku výživného. Návrh odôvodnila tým, že o udelenie súhlasu na vycestovanie s mal. Annou do Švédska žiada z dôvodu neúspešného pokusu o mimosúdnu dohodu s otcom dieťaťa a z dôvodu jej pracovného pobytu vo Švédsku. Po rozvode manželstva s otcom mal. detí boli deti zverené do jej starostlivosti a zároveň bolo upravené stretávanie s mal. Viliamom. Vzhľadom na vek mal. Anny v čase rozvodu, úprava stretávania otca s mal. Annou nebola súdom určená. Napriek tomu umožnila otcovi dieťaťa neobmedzené stretávanie podľa vzájomnej dohody. Starostlivosť však počas celého obdobia zabezpečovala sama. Uviedla, že otec sa znova oženil, pribudla mu výživovacia povinnosť k dvom mal. deťom. Dohoda s otcom bola možná pokiaľ sa o deti starala sama bez partnera. V roku 2011 podal otec návrh na striedavú starostlivosť a zároveň žiadal o zmenu výšky výživného na deti. Tento návrh však vzal späť. Matka uviedla, že pracuje ako lekárka rádiologička. Nakoľko v októbri 2014 dostala výhodnú pracovnú ponuku v zahraničí, v novembri 2014 sa bola na mieste pracovnej ponuky pozrieť a vzhľadom na nespokojnosť s doterajším zamestnaním, pracovnú ponuku prijala. O rozhodnutí prijať pracovnú ponuku v zahraničí deti a otca detí informovala v decembri 2014. Jednoznačný nesúhlas v tom čase otec nevyjadril a v tom čase súhlasil s návrhom na mimosúdnu dohodu. Mal. Viliam sa rozhodol, že počas pobytu v zahraničí zostane u otca vzhľadom na silné väzby na domáce prostredie, starého otca, kamarátov a priateľku. Matka rozhodnutie syna akceptovala, preto navrhuje jeho zverenie počas jej pobytu v zahraničí do starostlivosti otca. Mal. Anna vyjadrila želanie odísť s matkou do zahraničia spolu s jej priateľom H. F., s ktorým matka v súčasnosti žije v spoločnej domácnosti od roku 2012. Otec detí ju informoval o nesúhlase s vycestovaním ústne 09.02.2015. V decembri 2014 matka podala výpoveď v zamestnaní na K. N. a s novým zamestnávateľom sa dohodla na nástupe do zamestnania v zahraničí 02.04.2015. Dohoda s novým zamestnávateľom zahŕňa zabezpečenie ubytovania pre celú rodinu, štvorizbový byt o rozlohe 103 m² v centre mesta v Ä. na juhovýchode Š., W. J. od 01.04.2015, sociálneho, zdravotného poistenia, pomoc pri sťahovaní, nájdení vhodnej školy pre dcéru, zamestnania pre jej priateľa, pri zabezpečení jazykových kurzov pre matku a zvyšok rodiny. Termín nástupu matka zvolila vzhľadom na systém práce vo Švédsku a zároveň potreby mal. Anny tak, aby mohla ukončiť začatý školský rok na Slovensku, zúčastniť sa školy v prírode a zároveň prišla do vopred pripraveného prostredia a mala dostatok času na učenie nového jazyka a aklimatizáciu pred začatím školského roka na novej škole. Plánovaný termín príchodu Aničky je 30.05.2015. Spiatočnú letenku na návrat pre dcéru má matka zakúpenú na 28.05.2015. O svojich plánoch informovala triedneho učiteľa mal. Aničky, ktorá navštevuje 3. ročník základnej školy Š. XX I. K. a zároveň aj riaditeľa školy, ktorí vyjadrili súhlas s ukončením školského roka k 30.05.2015. Dňa 05.02.2015 na riaditeľstvo školy podala súhlas so štúdiom dcéry v zahraničí, pričom škola poskytne dieťaťu učebnice a určí termín vykonávania skúšky z určených predmetov. Termín a spôsob príchodu dcéry do zahraničia konzultovala aj s detskou psychologičkou, ktorá zdôraznila nutnosť pre dieťa vopred

pripraveného prostredia a dostatočného času na aklimatizáciu. V čase medzi plánovaným nástupom matky do nového zamestnania (02.04.2015) a príchodom dcéry (30.05.2015) vyjadrila dcéra pranie byť v mieste trvalého bydliska s jej priateľom H. F., prípadne s jej sestrou S.. L. N., ktorá býva v susedstve a jej syn navštevuje rovnakú školu a triedu ako dcéra Anička. Vzťah dcéry so súčasným priateľom matky označila matka ako veľmi dobrý. Vzhľadom na to, že matka predpokladá negatívny postoj otca v osobe priateľa matky, s ktorým otec mal. detí nekomunikuje, navrhla v čase od 01.04.2015 do 28.05.2015 zverenie mal. Aničky do starostlivosti jej sestry, ktorá s návrhom súhlasí a zároveň uviedla, že je ochotná umožniť stretávanie dcéry s otcom v priebehu uvedenej doby podľa prania dieťaťa. Zároveň poukázala na sústavný tlak otca detí na dcéru, aby zmenila rozhodnutie. Mal. Anna sa však do Švédska teší a vyjadrila sa, že ju otravuje otcove ovplyvňovanie. Zároveň sa obe deti opakovane vyjadrili o rozdielom prístupe otca a jeho terajšej manželky k ich spoločným deťom. Rovnako spoloční známi matky upozornili na výrazne odlišné správanie mal. Anny počas pobytu u otca a u matky. Uviedla, že počas pobytu mal. Anny v zahraničí umožní dcére pravidelný kontakt s otcom (telefonicky, prostredníctvom Skype).

2. Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 05.03.2015 matka doplnila návrh na začatie konania tak, že navrhla neurčiť rodičom minimálnu výšku výživného, ale upraviť výživné na deti primerané potrebám detí a výške príjmu rodičov, nakoľko príjem otca detí sa od roku 2006 zvýšil a je výrazne vyšší ako príjem matky. Potreby detí a s tým súvisiace náklady sa od roku 2006 zvýšili. Od roku 2006 nebola výška výživného upravovaná.

3. Kolízny opatrovník vo svojej správe o rodinných, výchovných a bytových pomeroch v znení č. I. 44 navrhol, aby mal. Viliam bol zverený do starostlivosti otca, zo strany matky bolo určené primerané výživné v zmysle Zákona o rodine. Zároveň súhlasil s vycestovaním mal. Anny s matkou do Švédska s tým, že po vypočutí mal. Anny v mesiaci júl 2015 kolízny opatrovník opätovne podá súdu správu, kde bude uvedené, ako sa vyjadrila mal. Anna, a komu chce byť zverená. Obaja rodičia vzájomne uviedli, že budú rešpektovať vôľu a vyjadrenie detí.

4. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 24P/43/2015 súd zistil, že otec mal. detí navrhol zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti otca, zároveň navrhol určiť výživné zo strany matky v sume 200 Eur na každé dieťa a navrhoval upraviť stretávanie otca s mal. deťmi. V prípade, ak by sa matka odsťahovala do cudziny má za to, že v záujme oboch mal. detí je najlepšie zachovať doterajší faktický stav a preto navrhuje mal. deti zveriť do striedavej osobnej starostlivosti s tým, že otec je oprávnený mať mal. deti v osobnej starostlivosti každý párny týždeň v kalendárnom roku od nedele od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod., matka je oprávnená mať mal. deti v osobnej starostlivosti každý nepárny týždeň od nedele od 17.00 hod. do nasledujúcej nedele do 17.00 hod. Počas letných prázdnin a sviatkov si stretávanie s deťmi upravujú rodičia individuálne dohodou. Vzhľadom na rozdielnu výšku príjmov, navrhol určiť počas trvania striedavej osobnej starostlivosti navrhovateľovi povinnosť prispievať na výživu každého z detí sumou 580 Eur mesačne. Zároveň otec podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhal, aby súd zakázal matke vycestovať do cudziny a aby matke uložil povinnosť zdržať sa takého konania, ktoré by viedlo k príprave mal. detí na vycestovanie do cudziny. Zároveň žiadal zveriť mal. deti do jeho osobnej starostlivosti s tým, že matka je oprávnená stretávať sa s mal. deťmi počas letných prázdnin jeden mesiac a každé druhé prázdniny.

5. Keďže konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 24P/51/2015 v časti týkajúcej sa úpravy práv a povinností rodičov voči mal. deťom a konanie vedené pod sp. zn. 24P/43/2015 skutkovo súvisí a týka sa tých istých účastníkov, súd v záujme hospodárnosti súdneho konania spojil veci vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 24P/43/2015 a 24P/51/2015 na spoločné konanie, ktoré sa vedie pod sp. zn. 24P/43/2015.

6. Tunajší súd uznesením zo dňa 13.02.2015 sp. zn. 24P/43/2015 návrh zamietol.

7. Voči uvedenému uzneseniu podal otec mal. detí odvolanie, pričom Krajský súd uznesením č. k. 20CoP/5/2015-91 zo dňa 19.03.2015 zmenil uznesenie tak, že nariadil predbežné opatrenie v znení zveriť mal. deti dočasne do dočasnej starostlivosti otca s účinnosťou od 01.04.2015. Zároveň dal podnet súdu v starostlivosti o mal. deti, aby s účinnosťou od 01.06.2015 sa rozhodlo o osobnej starostlivosti k mal. Anne. Krajský súd mal za to, že z obsahu spisu nebolo dôvodné vyvodiť negatívny vzťah či už rodičov k mal. deťom alebo mal. detí k niektorému z rodičov a z dôvodu nastolených zmenených pomerov na strane matky, ktorá výkonom práce vo Švédsku výkon osobnej starostlivosti nemôže zaistiť, resp.

má v úmysle uvedené zabezpečiť prostredníctvom svojej sestry, nariadenie predbežného opatrenia je v najlepšom záujme maloletých detí. Rešpektujúc názor mal. Anny, ktorá sa vyjadrila, že s mamou do Švédska odísť chce, odvolací súd dal podnet na začatie konania o nariadenie predbežného opatrenia o úprave pomerov k mal. Anne ku dňu 01.06.2015 s tým, že rodičia do konečného vybavenia veci majú priestor dokázať svoje schopnosti a možnosti v poskytovaní osobnej starostlivosti o mal. deti v konaní vo veci samej. Rovnako bude v tomto smere rozhodným výsledok konania o podstatnej veci, na ktorej sa rodičia nevedia dohodnúť, a to o vyťahovaní sa mal. detí do Švédska.

8. Na pojednávaní dňa 24.04.2015 matka mal. detí vzala návrh na začatie konania v časti zverenia mal. Anny do náhradnej osobnej starostlivosti jej sestry S.. L. N., J.. XX.XX.XXXX späť a žiadala konanie v tejto časti zastaviť. Z uvedeného dôvodu vzhľadom na dispozitívny úkon matky súd v súlade s ustanovením § 96 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) za súhlasu účastníkov konania konanie v časti zverenia mal. Anny do náhradnej osobnej starostlivosti tete S.. M. N., J.. XX.XX.XXXX zastavil.

9. Tunajší súd čiastočným rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 24P/51/2015-59 zo dňa 24.04.2015 rozhodol o udelení súhlasu otca matke k vycestovaniu s maloletou M. G. do Švédska na obdobie od 29.5.2015 do 08.09.2015. Konanie o zverenie maloletej Anny Balarovej do náhradnej osobnej starostlivosti S.. L. N., J.. XX.XX.XXXX L.. Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.05.2015.

10. Tunajší súd čiastočným rozsudkom zo dňa 03.11.2016 zmenil úpravu práv a povinností na čas po rozvoze vo vzťahu k maloletému I. G., J.. XX.XX.XXXX, ktorá bola upravená rozsudkom Okresného súdu v Prešove č. k. 7C/83/2015-30 zo dňa 23.01.2006 tak, že zveril maloletého Viliama do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Zároveň zaviazal matku prispievať na výživu maloletého Viliama sumou vo výške 200 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Stretávanie matky s maloletým Viliamom súd ponechal na dohode rodičov s maloletým dieťaťom bez výslovnej úpravy stretnutí s matkou. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2016.

11. Tunajší súd uznesením č. k. 24P/43/2015-211 zo dňa 09.09.2015 predbežne nariadil dočasne zveriť maloletú Annu do starostlivosti matke a zároveň udelil súhlas matke k vycestovaniu s maloletou Annou do Švédska na obdobie od 12.09.2015 do právoplatného skončenia konania o zmenu výchovy, ktoré je vedené na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24P/43/2015. Zároveň rozhodol, že toto predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o zmenu výchovy pod sp. zn. 24P/43/2015 na Okresnom súde Prešov. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť v prvom, druhom a treťom výroku dňa 13.11.2015.

12. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 12CoP/16/2015 - 248 zo dňa 5.11.2015 zmenil uznesenie súdu prvého stupňa o dočasnom zverení maloletej Anny do starostlivosti matky, zrušil predbežné opatrenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 19.03.2015 č. k. 20 CoP/5/2015-91 vo výroku o zverení maloletej Anny do dočasnej starostlivosti otca. Zároveň potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o udelení súhlasu matke k vycestovaniu s maloletou Annou do Švédska a o výroku o trvaní predbežného opatrenia. Zrušil uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.11.2015.

13. V priebehu konania matka navrhla určiť povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletej Anny sumou 1.500 Eur mesačne s účinnosťou od 01.06.2015, s tým že dlžné výživné je otec povinný zaplatiť k rukám matky v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Zároveň navrhla otcovi určiť povinnosť prispievať výživným na tvorbu úspor maloletej Anny v sume 600 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, ktoré sumy je otec povinný platiť na osobitný účet maloletej, ktorý v jej prospech zriadi matka. Navrhla styk otca s maloletou Annou upraviť v každom párnom roku počas švédskych veľkonočných prázdnin (15. týždeň v roku) a počas švédskych jesenných prázdnin (44. týždeň v roku), v každom nepárnom roku počas švédskych jarných prázdnin (8. týždeň v roku) a počas celých vianočných sviatkov, Silvestra a Nového roka, každý rok nepretržite jeden mesiac počas letných prázdnin, v termíne podľa vzájomnej dohody rodičov, inak vždy počas mesiaca júl, s tým že nad rámec stanovených termínov sa ponecháva styk na dohode rodičov. Odovzdanie a prevzatie maloletej navrhla uskutočniť tak, že si ju otec prevezme v bydlisku matky v deň predchá-

dzajúci začatiu príslušných prázdnin a matka si následne maloletú prevezme v bydlisku otca v deň predchádzajúci skončeniu príslušných prázdnin, ak sa rodičia nedohodnú inak.

14. Otec zotrval na svojom návrhu zverenia mal. Anny do jeho osobnej starostlivosti, prípadne na svojom vyjadrení, ak dieťa bude ponechané v starostlivosti matky, aby trávilo s ním čas počas každých švédskych prázdnin, aby nebola úprava koncipovaná na párne a nepárne roky. Pokiaľ ide o výšku výživného navrhol v krajnom prípade určiť výživné vo výške 950 Eur. V priebehu konania otec navrhoval určiť výživné rôzne, považoval za primerané výživné vo výške 200 Eur, no prejavil ochotu poskytovať 500 Eur, počas konania, ako aj vo svojej výpovedi na dňa 03.11.2016 uviedol, že je ochotný platiť 950 Eur. V priebehu konania navrhol otec upraviť stretávanie s dcérou tak, že otec je oprávnený stretávať sa s dieťaťom počas každých letných prázdnin od 1.7. do 12.8., a počas každých zimných prázdnin v párnom roku od 23.12. do 5.1., počas jarných školských prázdnin, veľkonočných prázdnin a jesenných školských prázdnin v termínoch určených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky pre daný školský rok s tým, že matka je povinná zabezpečiť dopravu, riadne pripraviť dcéru na styk a odovzdať ju otcovi v mieste bydliska otca a otec je povinný dieťa po ukončení styku odovzdať matke v mieste bydliska otca. V prípade zverenia maloletej Anny matke a určenia výšky výživného otcovi navrhol určiť uhradenie spätného výživného matkou otcovi za obdobie od 01.04.2015 do 30.05.2015, kedy bola maloletá Anna dočasne zverená do starostlivosti otca a matka za uvedené obdobie neuhradila otcovi žiadne výživné. Výšku výživného zo strany matky za uvedené obdobie navrhuje otec určiť v rovnakej výške, ako bude určená otcovi v prípade zverenia maloletej do osobnej starostlivosti matke.

15. Súd nariadil pojednávanie dňa 24.01.2017, ktorého sa matka maloletej Anna nezúčastnila, ktorá termín brala na vedomie na pojednávaní dňa 03.11.2016. V súlade s ustanovením § 180 ods. 1 CSP súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu, s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu 24P/51/2015, sp. zn. 7C/83/2005 pričom zistil nasledujúci skutkový stav, na základe ktorého dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom.

16. Mal. Anna pochádza zo vzťahu rodičov, ktorých manželstvo bolo rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 7C/83/2015-30 zo dňa 23.01.2006 rozvedené. Mal. Anna s bratom mal. Viliamom boli zverení do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca bola určená povinnosť prispievať na výživu Anny sumou 15.000 Sk. V čase poslednej úpravy otec dieťaťa mal príjem 30.000 Sk mesačne, matka dieťaťa 14.000 Sk mesačne. Mal. Anna mala 1 rok, bola v útlom veku.

17. Z výpovede matky ako aj z návrhu na začatie konania súd zistil, že v októbri 2014 dostala veľmi výhodnú pracovnú ponuku v zahraničí, v novembri 2014 sa bola na mieste pracovnej ponuky pozrieť a ponuku prijala, pričom informovala o svojom rozhodnutí detí a otca mal. detí, ktorý vyjadril nesúhlas s vycestovaním až 09.02.2015. Mal. Viliam sa rozhodol, že počas pobytu matky ostane u otca vzhľadom na silné väzby na domáce prostredie, starého otca, kamarátov, priateľku, pričom obaja rodičia rozhodnutie syna akceptujú. Mal. Anna vyjadrila želanie odísť s matkou do zahraničia aj s jej súčasným partnerom H. F.. Zamestnávateľ vo Švédsku zabezpečil pre matku a jej rodinu ubytovanie, sociálne, zdravotné poistenie, pomoc pri sťahovaní, nájdenie vhodnej školy pre dieťa, zamestnanie pre jej priateľa a zabezpečenie jazykových kurzov pre celú rodinu. Matka zvolila termín nástupu vzhľadom na systém práce vo Švédsku a zároveň vzhľadom na potreby mal. Anny tak, aby mohla ukončiť začatý školský rok na Slovensku, aby sa zúčastnila školy v prírode a aby prišla do vopred pripraveného prostredia a mala tak dostatočný priestor na učenie sa nového jazyka a aklimatizáciu pred začatím školského roka na novej škole na 30.05.2015. O uvedených plánoch informovala matka triedneho učiteľa mal. Anny, ktorá navštevuje v súčasnosti 3. ročník základnej školy v Prešove a zároveň riaditeľa školy, ktorí vyjadrili súhlas s ukončením školského roka k 30.05.2015. Termín a spôsob príchodu dcéry do zahraničia matka konzultovala aj s detskou psychologičkou, ktorá zdôraznila nutnosť pre dieťa vopred pripraveného prostredia a dostatočného času na aklimatizáciu. Matka uviedla, že podmienky vo Švédsku, v akých plánuje žiť a pracovať, systém vzájomných medziľudských a spoločenských vzťahov, finančného ohodnotenia a kariérnej perspektívy sa nedajú porovnať s podmienkami na Slovensku. Zároveň poukázala na skutočnosť, že otec mal. detí rodinu opustil a on inicioval konanie o rozvod v čase, keď bola matka tehotná. Mal. Anna sa narodila počas rozvodového konania s tým, že hoc nebolo stretávanie otca s Annou upravené, tento bol dohodnutý k plnej spokojnosti otca. Matka je ochotná komunikovať s otcom v záujme oboch detí. Matka nebránila otcovi stretávať sa s mal. deťmi, stretávanie umožňovala aj nad rámec. Zároveň uviedla, že vzťah matky s dcérou je podstatnejším a silným putom, pričom stretávanie otca s dieťaťom by sa realizovalo aj v prípade, že by mal. Anna žila vo Švédsku,

nakoľko mal. Anna bude v čase prázdnin prichádzať na Slovensko a matka takýto kontakt umožní aj naďalej. Zároveň poukázala na skutočnosť, že mal. Anna úlohy zvláda rýchlo, korektne a patrí medzi žiakov s najlepšimi výsledkami, preto je možné predpokladať, že dcéra zvládne štúdium vo Švédsku. Najskôr by navštevovala medzinárodnú prípravnú triedu so zameraním sa na učenie švédskeho jazyka a na čo najrýchlejšiu integráciu do normálnej triedy. Je teda pravdepodobné, že mal. Anna bez väčších problémov zvládne učenie nového jazyka, zmenu školy a cestovanie. Matka uviedla, že mal. Anna má so svojím bratom veľmi dobrý vzťah, avšak vzhľadom na vekový rozdiel sa ich záujmy líšia. Ďalšie deti otca mal. Anna akceptuje, ale silnejšie väzby k nim nemá. Správanie nevlastných súrodencov ju niekedy obťažuje s tým, že oceňuje ich neprítomnosť pri pobyte u nej a teší sa na ich neprítomnosť vo Švédsku. Obe deti preferujú stretávanie s otcom bez zvyšku jeho novej rodiny. Matka pracuje vo Švédsku ako lekárka, rádiologička s pracovnou zmluvou na dobu neurčitú s flexibilným pracovným časom v rozsahu 40 hodín týždenne so mzdou dva a pol až tri krát vyššou ako na Slovensku. K tvrdeniam otca ohľadne nevhodnej hry na internete pre maloleté dieťa, ohľadne skutočností, že Švédsko je nebezpečnou krajinou, označila matka za nepravdivé. Poukázala na to, že Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky nemá voči Švédsku žiadne výhrady, rovnako poukázala na tzv. index lepšieho života vo Švédsku v porovnaní so Slovenskom.

18. Na pojednávaní dňa 9.9.2015 matka zhodnotila, že dva týždne po príchode do Švédska začala maloletá Anna navštevovať prípravné zariadenie určené pre novoprichádzajúcich cudzincov, pobyt vo Švédsku sa maloletej Anne páči, dieťa má vo Švédsku vytvorené ideálne podmienky, navštevuje školu v blízkosti pracoviska matky, s novou životnou situáciou sa vysporiadala priaznivo, vo Švédsku rozvíja svoje aktivity, realizuje sa, na školu sa teší. Neprejavuje potrebu stretávať sa častejšie s otcom, prípadne súrodencami žijúcimi na Slovensku. Maloletá Anna je v telefonickom kontakte, prípadne cez skype s otcom minimálne dva krát za týždeň. Maloletá Anna je skôr introvert, avšak s deťmi nadväzuje vzťahy normálne. Vo voľnom čase nie vždy si vyžaduje spoločnosť iných detí, tak tomu bolo aj na Slovensku. Pokiaľ ide o brata mal. Viliama, matka uviedla, že vzhľadom na vekový rozdiel medzi súrodencami nie sú tak na seba naviazaní. Aj doma na Slovensku trávil každý z nich čas vo svojej izbe.

19. Matka považuje návrh otca ohľadne jeho styku s mal. Annou ako neprimeraný a nereálny. Zároveň navrhla rešpektovať jej názor a vôľu detí, rovnako aj názor príbratej znalkyne. Navrhované intervaly sú prispôbené školskej dochádzke mal. Anny. Spôsob odovzdávania a prevzatia stojí na rovnakom zaťažení rodičov, ak nedôjde k inej dohode a pamätá na potrebu cestovania. Ohradila sa voči tvrdeniam otca, že nemal možnosť s dcérou sa stretávať. V dostatočnom predstihu pred každými prázdninami, pred každým našim príchodom na Slovensko, mu navrhla možnosť sa s ňou stretnúť. Nebol ochotný pristúpiť na nič iné ako variant, že ju prinesie pred jeho dvere, maximálne na letisko do Košíc. Nesúhlasil, aby cestovala s inou osobou ako s matkou, aby ju na Slovensko priviezol partner matky, nebol ochotný si pre ňu prísť na polcestu do Prahy alebo niekam inam, prípadne si cestu rozdeliť. Dodnes vytrvalo tvrdí, že zabezpečiť jeho stretávanie sa s dcérou je výlučne matkina povinnosť, rovnako je matkina povinnosť zabezpečiť si stretávanie so synom. V priebehu dvoch mesiacov dokáže otec precestovať so svojou rodinou polovicu Európy, ale ak by mal cestovať pre svoju dcéru, neurobí tak. Sústavne mu s dcérou opakujú, že je vo Švédsku kedykoľvek vítaný, vie ako by Annu potešilo ukázať mu svoj každodenný život, ale pre svoju neústupčivosť a presvedčenie, že iba u neho je jej dobre, to pre ňu neurobí. Matka priložila príslušnú e-mailovú konverzáciu, ktorá preukazuje koľkokrát a ako pravidelne mu ponúkla, aby bola Anna u neho. Rovnako otec neuvádza, že dohoda ohľadom ostatných letných prázdnin bola dosiahnutá na základe jej iniciatívy a ústupkov.

20. Po zvážení všetkých okolností mala matka za to, že je v rozpore so záujmami maloletej Anny žiadať výživné iba od októbra 2015, ako to uviedla vo svojom vyjadrení zo dňa 28.10.2016. Anna s matkou odcestovala v júni 2015 a od tohto momentu na ňu otec ničím nad rámec výživného neprispel, skôr naopak, začalo sa neracionálne konanie. Nebol ochotný o akýkoľvek ústupok ohľadom cestovania alebo jej iných prianí či potrieb. Ohľadom dlžného výživného považuje za dôležité zdôrazniť, že reálne otec donedávna posielal fakticky na Annu výživné vo výške 1.161,79 Eur, keďže si nezmenil prevodný príkaz. Aj vďaka tejto sume sa výdavky na Annu darilo pokryť. Dlžné výživné bude preto predstavovať iba rozdiel tejto sumy a súdom priznaného výživného. Majetkové pomery otca rozhodne odôvodňujú právo dcéry na úspory. Otec svoje deti síce podporuje, ale iba vo veciach, ktoré on považuje za správne. Úspory umožnia našej dcére v dospelosti vybrať si vlastnú cestu, rozhodnúť sa slobodne o vyššom vzdelávaní, kariére, môžu jej pomôcť k prvému bývaniu. Zásadná je tu okolnosť, Anna a Viliam, majú v živote menšiu istotu zabezpečenia zo strany otca ako jeho deti z druhého manželstva. Všetok hodnotný majetok nadobudol

otec síce výlučne zo svojho príjmu, ale patrí buď do jeho bezpodielového spoluvlastníctva s druhou manželkou, alebo je dokonca iba vo výlučnom vlastníctve jeho manželky (napr. časť rodinného domu v Prešove a auto). V prípade jeho úmrtia, jeho manželka a ich deti získajú 6/8 jeho majetku, Anna a Viliam iba po 1/6. Nedá sa očakávať, žeby mohli kedykoľvek v budúcnosti dosiahnuť istotu, ktorú objektívne deti z druhého manželstva otca majú. Matka uviedla, že návrh sa opiera o majetkové pomery, schopnosti a možnosti rodičov a taktiež vychádza z práva deti podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, to všetko pri zohľadnení ich odôvodnených potrieb. Otec dieťaťa má vysoko nadštandardný mesačný príjem. Uvádza približne 20.000 Eur. Takéto vysoké príjmy má dlhodobo. Zásadné pracovné úspechy dosahoval už za trvania manželstva rodičov dieťaťa, teda pred rokom 2007. Vlastní zrubový dom v Tatrách, rodinný dom v Prešove, niekoľko áut, žije neodškriepiteľne na životnej úrovni ťažko zaraditeľnej do poznaného vyššieho štandardu. O životnej úrovni otca vypovedajú aj pohľadnice, ktoré dcére v priebehu leta v roku 2015 posielal. V júni je to pohľadnica z výletu vo Vysokých Tatrách a z dovolenky v Grécku, v júli z výletu vo Vysokých Tatrách, v auguste z výletu do Viedne (ZOO a zábavný park Prater), z výletu na Gosausee Dachstein a z Legolandu a delfinária v Nemecku, ako aj z Norimbergu. Následne z levieho safari parku v Krkonošiach, Prahy a nakoniec opätovnej dovolenky v Grécku, na ostrove Kréta. Návrh otca prispievať na výživu Anny vo výške 950 Eur mesačne nepredstavuje ani 1/20 jeho mesačného príjmu. Otec sa pritom opiera o priemerné výdavky na dieťa vo Švédsku, priemerné výživné. Tie však vychádzajú z priemerných zárobkov tejto krajiny, ktoré nedosahujú ani len štvrtinu z príjmu otca. Postoje otca odrážajú jeho povahu, už pri prvej navrhovanej sume 950 Eur jasne demonštruje, že svoj návrh neopiera o reálne zhodnotenie svojich majetkových pomerov, svojej životnej úrovne a najlepšieho záujmu svojej dcéry, ale výlučne o štatistiky (vychádzajúce z priemerných zárobkov vo Švédsku, ktoré sú jednou štvrtinou jeho priemerného zárobku). Následné návrhy 200 Eur a 500 Eur potvrdzujú, že výživné navrhuje impulzívne podľa nálady, podľa jeho nastavenia voči matke. Navyše má pocit, že jeho deti majú právo na jeho úroveň života iba za ním diktovaných podmienok a v jeho prítomnosti. Odkedy matka prijala pracovnú ponuku v zahraničí a Anna sa rozhodla ísť s matkou, neprispieva na jej výživu ako predtým.

21. Pokiaľ ide o návrh otca, aby mu v prípade zverenia dcéry bolo priznané výživné za mesiace apríl a máj 2015, počas ktorých bola Anna v jeho starostlivosti pred odchodom do Švédska, uvedený návrh považuje matka za nedôvodný a rozporuplný. Otec sám v úvode svojho vyjadrenia potvrdzuje, že mu výživné, ktoré na Annu za tieto mesiace uhradil, vrátila. Navyše vonkoncom neuvádza o čo svoj nárok opiera. Počas týchto dvoch mesiacov Anne ako aj jej bratovi naďalej platila školskú jedáleň, telefón, poistenie, dala im riadne vreckové. Anne v máji uhradila cestu do Švédska a sťahovanie jej vecí, spolu približne 450 Eur. Rovnako jej platila kurz angličtiny, 50 Eur každý mesiac. Bolo to výnimočné prechodné obdobie, počas ktorého na otca neprešli plne povinnosti o Annu, všetky platby naďalej hradila matka ako doposiaľ. Otec jej dočasne zabezpečoval bežnú každodennú starostlivosť, ako to robil počas obdobia, keď bola predtým u neho (sám vo svojich vyjadreniach uvádza, že do matkinho rozhodnutia odísť mali deti takmer ako v striedavej starostlivosti, výživné na nich však napriek tomu platil, keďže bremeno rodiča hradiaceho účty bolo vždy na matke, a to bez ohľadu na množstvo času, ktoré s nimi trávil).

22. Náklady na maloletú Annu predstavujú podľa vyjadrenia matky priemerne mesačne 700 až 1.000 Eur. Anna vchádza do puberty, veľmi rýchlo rastie a jej potreby sa výrazne zvyšujú. Na oblečenie, hygienické a kozmetické potreby Anny je potrebných v priemere 200 Eur. Anna potrebuje prípravky na atopickú pokožku, umývací olej, šampón aj mlieko stoja každé cez 20 Eur. Minimálne 200 Eur sú náklady na pomôcky do školy, literatúru, športové vybavenie a iné menšie výdavky spojené s jej záľubami a aktivitami. V tejto sume sú rozrátané aj náklady na vybavenie detskej izby, telefón, počítač a podobne. Venuje na jazde koňoch, individuálna hodina stojí 46 Eur, v skupine 8 detí 18 Eur. Poplatok za futbal je priemerne 70 Eur mesačne (závisí od počtu zápasov) a ročný registračný poplatok predstavuje 225 Eur. Anna má doučovanie 2x týždenne zo slovenčiny, 15 Eur/hodina, teda 120 Eur mesačne. Rovnako má doučovanie z geografie a dejepisu, každé 1x týždenne po 15 Eur/hodina, teda 120 Eur mesačne. Anna má veľmi rada bowling, hodina bowlingu stojí 26 Eur. V tomto roku plánuje začať chodiť pravidelne raz týždenne plávať, lístok na plávanie dieťa s dospelým stojí 24 Eur. Prejavila veľký záujem o lanovú dráhu, lístok dieťa s dospelým stojí 130 Eur plus náklady na dopravu (je vzdialená 50 km od bydliska) sú 12 Eur. Vyššie uvedené výdavky slúžia na úhradu základných potrieb, nezahŕňajú náklady cestovania na Slovensko, v priemere 400 Eur každá cesta, cestovanie a pobyt syna Viliama vo Švédsku, tento rok v lete a počas vianočných sviatkov - približne 2.000 Eur. Nepočítajú s dovolenkou, výletom, nepravidelnými výdavkami alebo akoukoľvek inou aktivitou.

23. Príjem matky mesačne vo Švédsku bol do decembra 2016 v čistom okolo 4.400 Eur (42.500 SEK). Od decembra 2016 pracuje na čiastočný úväzok na 85 % a príjem sa o 15 % zníži na 3.700 Eur v čistom.

Doložila príslušné potvrdenie od zamestnávateľa, ako aj výplatnú pásku počas plného pracovného pomeru, z ktorej je výška čistej mzdy zreteľná. Na dcéru vo Švédsku dostáva prídavok, tzv. bambidrag, vo výške 110 Eur (1.050 SEK). Jej čistý príjem na Slovensku pred odchodom nebol v čistom nikdy vyšší ako 2.000 Eur mesačne. Uvedené doložila potvrdením zamestnávateľa (ročný čistý príjem za prácu v K. N. bol 19.433,66 Eur).

24. Z uvedeného príjmu matka hradí 1.000 Eur nájom a energie, 1.000 Eur strava, základné vybavenie domácnosti 500 Eur až 700 Eur ostatné výdavky (telefón, internet, pohonné hmoty, poisťka, údržba osobného motorového vozidla, lieky, zdravotná starostlivosť, opravy, nečakané výdavky), 700 Eur až 1.000 Eur výdavky výlučne na osobitné potreby mal. Anny (knihy, oblečenie, športové potreby, náklady mimoškolských krúžkov, školských aktivít, MHD). Rovnako matka hradí náklady spojené s rodinnou chatou na H. (50 Eur elektrina, 25 Eur voda), poistenie pre seba 76 Eur, pre Annu 32 Eur, pre Viliama 33 Eur. Okrem toho hradí pravidelne Viliamovi 100 Eur ročne príspevok na stužkovú, 8 Eur mesačne mobilný telefón, 24 Eur mesačne školské obedy, 100 Eur mesačne vreckové a darčeky počas sviatkov, prípadne voľnočasové aktivity. Navyše matka sama hradila všetky cestovné výdavky detí spojené s cestovaním do Švédska, čo predstavuje priemerne 500 Eur. Uvedené výdavky predstavujú základné potreby dieťaťa, nie je v nich uvedená dovolenka, alebo akýkoľvek výlet. Matka uviedla, že výživné spolu s úsporami predstavuje 2.100 Eur, čo predstavuje 1/10 z priznaných príjmov otca. Ak by sa takáto suma priradila na každé z jeho 4 detí, tak otcovi stále mesačne ostáva príjem vo výške 12.000 Eur, čo je príjem len na neho pripadajúci a stále 3-krát vyšší než je príjem matky. Pokiaľ ide o tvorbu úspor má za to, že majetkové pomery oboch rodičov umožňujú, aby každý z nich v rámci svojich možností prispieval na tvorbu úspor. Obe deti sú nadpriemerne šikovné, nadané, úspory môžu byť použité na ich ďalšie vzdelávanie, najmä univerzitné, na riešenie budúceho bývania a existenčného zabezpečenia. Deťom matka pravidelne sporí, majú obaja uzatvorené poistenie spojené so sporením. Pre syna matka udržiava stavebný pozemok v Prešove.

25. Otec mal. detí žije v súčasnosti s H. G., J.. XX.XX.XXXX, s ktorou uzavrel manželstvo. Pribudla mu vyživovacia povinnosť voči mal. deťom N., J.. XX.XX.XXXX M. V., J.. XX.XX.XXXX.

26. Do bezpodielového spoluvlastníctva otca maloletej a jeho manželky Ing. H. G. patria motorové vozidlá Volkswagen caravelle, rok výroby: 2009, volvo XC 60, rok výroby 2014; nehnuteľnosti v kat. úz. Š.Í. J.a X. Č.. XXX, X. Č.. XXX, v kat. území J. X. na LV č. XXX. Do výlučného vlastníctva otca patria nehnuteľnosti v kat. území I. F. na LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, pozemok v kat. území Š. J. X. Č.. XXX. Príjmy otca mal. detí plynú z podnikateľskej činnosti. Uviedol, že v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi očakáva značné ekonomické odchýlky vo výsledku hospodárskej činnosti obchodnej spoločnosti, v ktorej je otec dieťaťa spoločníkom, pričom do účtovného ukončenia kalendárneho roku 2016, nie je v jeho schopnostiach a ani v možnostiach relevantným spôsobom preukázať výšku príjmov. Otec v období zverenia oboch detí do jeho osobnej starostlivosti sa o deti staral, vyživoval ich a súčasne platil matke výživné na obe deti v mesačnej výške 1161,79 Eur, ktoré bolo určené rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 7C/83/05-30. Za obdobie od 01.04.2015 do 30.09.2015 uhradil otec matke výživné v celkovej výške 6970,74 Eur, z ktorých matka vrátila otcovi tri platby spolu vo výške 3485,37 Eur. V období zverenia maloletej Anny matke, t.j. v období od 01.10.2015 po súčasnosť otec hradil matke výživné vo výške uvedenej v rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 7C/83/05-30, t.j. v sume 15 000 Sk, čo predstavuje 497,91 Eur. Matke sa oproti ňou deklarovanou výškou príjmu v čase jej pobytu na Slovensku vo Švédsku zvýšil príjem takmer štvornásobne. Otcovi sa naopak majetkové pomery oproti minulým rokom zhoršili a súčasne mu bol zverený do osobnej starostlivosti sedemnásťročný syn, ktorého nároky sú omnoho vyššie ako mal. Anny. Viliam v budúcnosti plánuje študovať na vysokej škole v zahraničí s čím budú spojené aj vyššie finančné náklady na starostlivosť o syna. Značnú časť svojich príjmov použil na rekonštrukciu domu v obci J. H. K. O., ktorú nadobudla matka, kúpu pozemku v Prešove, ktorý nadobudla matka, výstavbu rodinného domu v Prešove, v ktorom býva so svojou súčasnou manželkou a deťmi a výstavbu zrubového domu v J. X.. Uvedené nehnuteľnosti budoval v prospech celej svojej rodiny a sú využívané na bývanie a rekreačné účely. Maloletá Anna má v dome v obci J.Á. H. K. O., v dome v Prešove a v zrubovom dome v J. X. svoju vlastnú izbu a počas pobytu na Slovensku sú jej uvedené nehnuteľnosti plne k dispozícii. Je nedôvodné požadovať od otca, aby zabezpečil maloletej Anne rovnaké prostredie na bývanie a rekreačné možnosti vo Švédsku, ako mala na Slovensku. Z prostredia, v ktorom žila na Slovensku bola vytrhnutá matkou a je vecou matky zabezpečiť maloletej vhodné bývanie. Matka požaduje od otca hradenie úspor v sume 600 Eur mesačne, a to za obdobie od 01.10.2015, čo do plnoletosti maloletej Anny predstavuje sumu 58.800 Eur. V zmysle Zákona o rodine prislúchajú otcovi rovnaké rodičovské práva a povinnosti ako matke. Otec má preto rovnaké právo vyjadrovať sa k podpore činnosti dieťaťa ako matka, rovnako ako matka môže sám

rozhodovať o tom, čo považuje pre dieťa za vhodné a čo nie, a to sa rovnako týka aj úspor. Nedôvodnosť hradenia úspor v sume požadovanej matkou vyplýva aj zo skutočnosti, že takmer plnoletému Viliamovi neboli tvorené úspory vo výške, ktorú požaduje vo vzťahu k maloletej Anne a rozvíjanie schopností syna, ako aj jeho vzdelávanie bolo vždy zabezpečené v celom rozsahu.

27. Vo svojom vyjadrení zo dňa 03.02.2015 otec uviedol, že má pravidelný mesačný príjem vo výške cca 20.000 Eur. Rovnako uviedol, že podniká ako programátor (od 2001 do 2006 ako samostatne zárobkovo činná osoba, od 2007 dodnes ako spoločník obchodnej spoločnosti G., s.r.o., so 40 % podielom). Čistý zisk (výsledok hospodárenia po zdanení) spoločnosti G., s.r.o. bol za rok 2008 viac ako 570.000 Eur, za rok 2009 viac ako 430.000 Eur, za rok 2010 viac ako 410.000 Eur, za rok 2011 viac ako 400.000 Eur, za rok 2012 viac ako 450.000 Eur, za rok 2013 viac ako 520.000 Eur, za rok 2014 viac ako 670.000 Eur a za rok 2015 viac ako 600.000 Eur. Spolu to činí čistý zisk za 8 rokov vo výške viac ako 4.050.000 Eur, z ktorých 40 % podiel otca predstavuje 1.620.000 Eur. Tento príjem je zistiteľný z verejného registra účtovných závierok (www.registeruz.sk <<http://www.registeruz.sk>>).

28. Pred kolíznym opatrovníkom mal. Viliam deklaroval svoje rozhodnutie ostať počas neprítomnosti matky v starostlivosti otca z dôvodu, že má doma kamarátov a priateľku. Mal. Anna deklarovala svoje rozhodnutie vycestovať s matkou do Švédska, pričom do Švédska sa veľmi teší a zároveň prisľúbila, že otcovi bude pravidelne volať cez skype a navštevovať ho počas prázdnin.

29. Maloletá Anna na pojednávaní dňa 09.09.2015 vyjadrila spokojnosť s pobytom vo Švédsku. Uviedla, že má kamarátky, učí sa po švédsky, čo nepovažuje za problém. S bytovými podmienkami vo Švédsku, ktoré zabezpečila matka je spokojná. Cíti sa tam dobre. Uviedla, že so spolužiakmi zo Slovenska je v kontakte cez skype, prípadne prostredníctvom e-mailu. Vyjadrila pevné rozhodnutie zostať žiť vo Švédsku a navštevovať tam školu s tým, že cez prázdniny navštívi spolužiakov. Uviedla, že s deťmi, ktoré pochádzajú zo súčasného manželstva jej otca nevychádza veľmi dobre. Hry s deťmi ju obťažujú. Radšej trávi čas v izbe, kde si robí úlohy, alebo si číta. Uviedla, že s otcom je v kontakte takmer každý deň prostredníctvom skypu, rovnako je v kontakte s bratom Viliamom, ktorý ich vo Švédsku navštívil. Vo voľnom čase vo Švédsku chodí na výlety, na prechádzky v Safari, skateboarduje, bicykuje sa.

30. Maloletý Viliam na pojednávaní dňa 09.09.2015 uviedol, že presťahovať sa do Švédska nechce z dôvodu, že na Slovensku má priateľku, zázemie, kamarátov. V budúcnosti plánuje študovať na vysokej škole. Vo Švédsku strávil v lete dva týždne, ktoré hodnotil veľmi pozitívne. Uviedol, že jeho sestra Anna vo voľnom čase navštevuje ihriská, potvrdil, že á Anna je introvert, pričom väčší vzťah má vytvorený k bratrancovi Matejovi ako k deťom pochádzajúcim zo súčasného vzťahu ich otca. Deti z otcovho súčasného vzťahu sú živšie. Uviedol, že Anna by chcela zostať u mamy, ale vzhľadom na introvertnú povahu sa uzavrie do seba. So súčasťou partnerkou otca majú obaja skôr formálnejší vzťah.

31. Tunajší súd uznesením č.k. 24P/43/2015-260 zo dňa 22.01.2016 nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológie, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých.

32. Dňa 25.04.2016 bol tunajšiemu súdu doručený znalecký posudok č. XX/XXXX, vypracovaný znalkyňou S.. X. X.. Znalkyňa uviedla, že osobnosť maloletej Anny sa vyvíja sociálne introvertovanejším dojmom, je individualistka a v emocionálnej sfére sa javí dostatočne stabilná. K svojim rodičom má vybudované vzťahy. Oba tieto vzťahy sú zhruba rovnocenne emočne saturované. Nikoho z rodičov neodmieta. Vzhľadom k veku sa u nej začína rozvíjať viac kritické myslenie. Maloletá Anna vníma osobitosti svojich rodičov, najmä na strane otca sa im prispôsobuje. Neháda sa s otcom otvorene, vyberá také stratégie, ktoré jej zaručia skôr pokoj, vyhnutie sa tlaku, ktorý sa na ňu vyvíja, než konfrontáciu s odlišným otcovým názorom. Otca má rada, cíti sa však preťažená, resp. zaplavená jeho úzkostlivejšími koncepciami. Má skôr tendencie vzdorovať, ironizovať jeho správanie. Citovo preferuje matku. Jasne formuluje svoje stanovisko k situácii. Chce odísť spolu s matkou. Otcove snahy, úzkostlivosť, naliehavosť a jeho protiargumenty ju iritujú. Narúšajú postoj k otcovi a jeho správanie ju miestami zaplavuje. Svojho otca ľúbi. Znalkyňa vyšetrením zistila, že matka má vnútorne silný citový vzťah k svojim deťom. Senzitívne vníma ich osobitosti, snaží sa o akceptáciu ich postojov po rozvode. Nie je v tom nezrelo egocentrická, je spôsobilá s potrebami detí bez nadmerného umelého, či účelového udržiavania dieťaťa v závislejšej pozícii. Znalkyňa nezistila známky popudzovania detí, najmä u Anny proti otcovi. Matka rozumie úlohu otca vo vývine. Znalkyňa nezistila pohnútky eliminovať, degradovať túto rolu. Znalkyňa vyhodnotila otca ako zodpovedného, starostlivého rodiča na dostatočne kvalitnej úrovni. Problematickými sa však javia oblasti, kde musí ustupovať, kde jeho vlastné pohnútky nie sú prioritné. Tam sa stáva menej zrelým v prístupe, bojovnejším, nutkavejším. Správanie sa strháva

menej adaptívnym smerom. Sofistikovane bojuje. Rovnako ako aj matka, má vnútorne silný pozitívny citový vzťah k svojim deťom, selektívne však presadzuje svoje potreby, menej vníma potreby iných. Rodičovské správanie má menej vyvážené v zmysle diferencovaného rodičovského prejavu, ale výrazne motivované, sytené najmä protektivitou, potrebou vytvárania tesnejších väzieb. Znalčka vyhodnotila vzájomný vzťah maloletej Anny a matky ako obojstranne vytvorený citovo pozitívny, rolovo adekvátny, citovo prioritný. Anna matke dôveruje, vyhľadáva ju, neprežíva k nej žiadne zásadné výhrady. Vzťah k otcovi rovnako vyhodnotila ako obojstranne vytvorený citovo pozitívny, citovo skôr sekundárny. Smerom k otcovi dieťa komunikuje viac výhrad a emočných blokov, ktoré tento vzťah naplňajú psychologickou komplikovanosťou. Otca má rada a neodmieta ho. Vo vzťahu k bratovi Viliamovi má vybudovanú súrodeneckú väzbu. Je voči nemu empatická, registruje jeho povahu. Problémy vie i dôvernejšie popísať. Ich vzťah nie je plytký ani povrchný. O brata prejavuje starosti. V rámci vyšetrenia komunikovala, že mnohé svoje reakcie pred otcom radšej kontroluje, aby brat z toho nemal problémy. Medzi súrodencami je väčší vekový rozdiel, a preto má každý z nich logicky svoj okruh rovesníkov aj rozdielných záujmov. Ich vzťah má zdravý základ v minulosti. Vzťah maloletej Anny k súčasnému partnerovi matky vyhodnotila znalčka ako akceptujúci bez výraznejších negatívnych atribútov. Vníma ho ako matkinho priateľa, neuviedla nič rušivé. Znalčka súdu doporučila umožniť zmeniť maloletej bydlisko a vycestovať s ňou do Švédska. Vzťah s otcom by mal byť však čo najčastejší so zohľadnením času prázdnin, reálnych možností, ktoré v súvislosti so školskou dochádzkou existujú, teda konkrétny interval treba podriadiť prázdninám a možnostiam, preto doporučuje na pojednávaní dohodnúť podľa aktuálneho stavu. Znalčka odporučila zveriť maloletú Annu matke v súlade s jej vlastným želaním, citovou preferenciou vzťahu s ňou aj vzhľadom k veku a pohlaviu dieťaťa ako aj lepšej emočnej rezonancii medzi matkou a dcérou. Maloletá Anna momentálne preferuje výchovné prostredie matky, kde primárnu úlohu hrá prítomnosť citovej väzby. Uvedené by malo byť prioritou v rozhodovaní pred ostatnými faktormi aj preto dieťa stoleruje prípadné počiatkové frustrácie nového prostredia. Znalčka uviedla, že záťaž z nového prostredia je menej dôležitá ako odlúčenie od bazálnej citovej väzby. Vycestovanie do cudziny nenaruší jej zdravý a harmonický vývin. Aspergerov syndróm u maloletej Anny zistený nebol. Znalčka uviedla, že maloletá Anna sa vie rozhodovať primerane svojmu veku a zrelosti. Jej rozhodnutia môžu byť rôzne. Racionálne ale aj emotívne, čo však neznamená, že sú automaticky nezodpovedné. Môžu byť intuitívne, citovo vystavané, nakoľko rozhodovanie cez afektivitu je prirodzenejšie veku, v ktorom je. Dieťa má dostatok slovnej zásoby, verbálnej inteligencie, aby vedela formulovať svoje názory a diskutovať o nich. Je vo veku, kedy jej rozhodnutia môžu byť viac egocentrické, lebo je to primerané vývinovému obdobiu. Nejde však o bezohľadnosť k iným v pravom slova zmysle, ide o proces budovania samostatnej individuality. Deklarované rozhodnutie maloletej Anny s mamou znalčka vnímala ako psychologicky autentické. K procesu adaptácie maloletej Anny na nové sociálne a školské prostredie, ako aj rečovú bariéru s prihliadnutím na zmenu prostredia od júna 2015 znalčka nebadala žiadne zásadné ťažkosti. Uviedla, že dieťa skôr mierne idealizuje celú situáciu, čo je v súlade s jej motivačným nastavením odísť a preto vedomo aj podvedomo poskytuje najmä informácie, ktoré s týmto cieľom korešpondujú. Skutočnosť, že maloletá Anna mala v období od júna 2015 do februára 2016 kontakt s otcom len deväť dní, nemala negatívny psychický dopad na maloletú Annu, resp. znalčka nezistila výraznejšie odchýlky v jej celkovom vývine ani výraznejšie negatívne vyjadrenia na adresu otca v súvislosti s týmto rozsahom času. K želaniam maloletej Anny odcestovať s matkou do Švédska sa znalčka vyjadrila, že z psychologického hľadiska ide o želanie zrozumiteľné, autentické. Je na mamu silno naviazaná. Matka sa vyjadruje o Švédsku pozitívne, poskytuje pozitívny obraz o perspektíve života tam. Pozitívne sú aj matkine reálne doterajšie skúsenosti. Matka je spokojná, čo sa premieťa do ich vzťahu a maloletá to vníma. Je vo veku, keď chce zažívať a skúšať nové veci. Manipulovanie maloletej Anny s matkou, alebo inou osobou znalčka nezistila avšak uviedla, že nie je možné súčasne vylúčiť, že akékoľvek diskusie o spore rodičov z ich strán o vhodnosti prípadne nevhodnosti odísť pozorne registruje a nepriamo ju ovplyvňuje, napr. aj v tom, že sa o to silnejšie drží svojho rozhodnutia. Smerom k osobám rodičov a kvalite vzťahu k nim však ovplyvňovaná nie je. Oboch ich má rada, pozná ich osobitosti, neodmieta ich. Pokiaľ ide o vyjadrenie znalčky k prospešnosti ďalšieho pobytu maloletej Anny vo Švédsku pre jej psychický vývin, znalčka uviedla, že prospešnosť ukáže čas. Prediktívne sa objektívne vyjadriť nedá. Znalčka však nezistila nič, prečo by sa mali očakávať zásadne negatívne vplyvy. Nedajú sa však vylúčiť frustrujúce zážitky, ktoré koniec koncov sa nedajú vylúčiť nikde, ani na Slovensku. Frustrácie detí posúvajú vo vývine, teda v konečnom dôsledku môžu byť aj prospešné. Jej postoj si určite zaslúži akceptáciu zo strany otca a minimálne poskytnutie šance zažiť skúsenosť, ktorá jej obraz môže zrealizovať a rozšíriť obzor. K odlúčeniu súrodencov a jeho vplyvu na súrodenecké väzby znalčka uviedla, že obaja súrodenci sa dostávajú do veku, keď ich vekový rozdiel, posúva každého do vlastného sociálneho priestoru a ich väzba nie je tak tesná, nevyhnutná a saturujúca ako v útlejšom

detstve. Ich väzba je vybudovaná najmä z minulosti a čoskoro každý z nich bude žiť viac individuálne. Zásadnejší negatívny vplyv na ich väzbu preto znalkyňa nepredpokladá.

33. Tunajší súd uznesením č. k. 24P/43/2015-298 zo dňa 20.5.2016 priznal znalkyni Mgr. X. X. odmenu vo výške 577,36 Eur. Zároveň upravil uctáreň tohto súdu, aby vyplatila znalkyni po právoplatnosti uznesenia z preddavku zloženého pod položkou reg. 34/2016 sumu 500 Eur a zvyšnú časť vo výške 77,36 Eur preddavkovane zo štátnych prostriedkov.

34. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k znaleckému posudku, ktoré bolo súdu doručené 31.05.2016 uviedol, že v celom rozsahu sa stotožňuje so znaleckým posudkom znalkyne a navrhuje, aby súd rozhodol v zmysle záverov znaleckého posudku. Poukázal na to, že dieťa je citovo naviazané na matku a jej vycestovanie do cudziny nenaruší jej zdravý a harmonický vývin. Odlúčenie súrodencov nemá na ich väzbu negatívny vplyv. Ich väzba nie je tak tesná, nevyhnutná a saturujúca ako v útlejšom detstve. Vo svojom vyjadrení, ktoré bolo súdu doručené dňa 29.12.2016 v znení č. I. 366 navrhol, aby bola maloletá ponechaná v osobnej starostlivosti matky a styk s otcom primerane upraviť s tým, že je potrebné rešpektovať vyjadrenie mal. Anny, ako aj prázdniny na území Slovenska a Švédska, kde v súčasnej dobe maloletá spolu s matkou žije.

35. Otec prostredníctvom právneho zástupcu vo svojom vyjadrení, ktoré bolo doručené tunajšiemu súdu dňa 17.06.2016 č. I. 306-307 spisu považuje vyhotovený znalecký posudok za nedostatočný. Otec navrhol vyhotovený znalecký posudok doplniť o nedostatky a pripomienky uvedené.

36. Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

37. Súd sa zaoberal nutnosťou prehodnotiť súčasné výchovné pomery s ohľadom na najlepší záujem mal. Anny. Prehodnotenie súčasných výchovných pomerov musí byť komplexné a podrobné a v každej jeho zložke je treba hodnotiť záujem dieťaťa. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. Ak sa však rodičia z akýchkoľvek dôvodov nevedia dohodnúť o podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností, je možné dohodu rodičov nahradiť autoritatívnym rozhodnutím súdu o takejto podstatnej veci na návrh niektorého z rodičov. Za podstatnú vec je nepochybne potrebné považovať otázku vycestovania maloletého dieťaťa do cudziny. V konaní o udelenie súhlasu za druhého rodiča na vycestovanie maloletých detí do cudziny súd hodnotí, aké dôsledky na ďalší vývoj detí by malo prípadné vystaňovanie z hľadiska záujmov dieťaťa, z hľadiska výkonu práv a povinností rodičov a z hľadiska vzťahov medzi rodičmi a deťmi. Nerieši otázku, ktorý z rodičov má lepšie schopnosti a možnosti deti vychovávať. Treba tiež zdôrazniť, že rozhodnutie súdu o podstatnej veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv, t.j. aj o vycestovaní dieťaťa do cudziny proti nesúhlasu jedného z rodičov nie je rozhodnutím obmedzujúcim rodičovské práva druhého rodiča. Opačný názor súdu by bol v rozpore s ustálenou súdnou praxou. V prípade, keď je vyžadovaný zo strany štátu prostredníctvom súdu zásah do problematiky výchovy a výživy maloletých detí, nemožno sa uspokojiť len s informáciami, ktoré strany poskytnú, ale je treba ich dostatočným spôsobom objektivizovať, čo v súdnom konaní znamená vykonať v dostatočnom rozsahu o ich objektivite dokazovanie. Je potrebné si uvedomiť, že pri rozhodovaní súdu o úprave pomerov rodičov k mal. dieťaťu bol súd povinný zohľadniť skutočnosť, že na strane matky šlo o trvalú zmenu pomerov, trvalý výkon práce spolu s trvalým pobytom mimo územia SR, matka nadviazala mimomanželský pomer.

38. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázanú nezgodu v otázke vystaňovania sa maloletej z územia Slovenskej republiky a potrebu autoritatívneho rozhodnutie súdu v zmysle návrhu matky. Súd prihliadol na potrebu ochrany maloletej pred negatívnym dopadom nedostatku rodičovskej kompetencie spočívajúcej v schopnosti dohodnúť sa v zásadných otázkach týkajúcich sa maloletej. Výchovu maloletej Anny doposiaľ osobne zabezpečovala matka, pričom podporuje vplyv otca na výchovu dieťaťa, je nápomocná v kontaktoch. Bolo preukázané, že je schopná rešpektovať a zachovať rodinné väzby dcéry s otcom. Primárnu úlohu hrá prítomnosť citovej väzby, ktorú maloletá preferuje.

39. Súd posudzoval fyzické, emocionálne vzdelávacie ako aj ďalšie potreby v súčasnom okamihu a zároveň zväzil ďalší vývoj dieťaťa v krátkodobom aj dlhodobom horizonte. S poukazom na postoj dieťaťa

od začiatku konania, bolo preukázané, že maloletá Anna má vytvorené vzťahy k obom rodičom, ale napriek tomu preferuje matku. Súd prihliadal aj na názor znalkyne, podľa ktorej bazálna citová väzba by mala mať prioritu v rozhodovaní pred ostatnými faktormi, nakoľko v rámci tejto väzby dieťa je schopné tolerovať prípadné počiatočné frustrácie nového prostredia, záťaž z nového prostredia je menej dôležitá, ako odlúčenie od bazálnej citovej osoby dieťaťa, vycestovanie do cudziny nenaruší jej zdravie a harmonický vývin, nakoľko dieťa má dostatok zvládacích mechanizmov, aby toto zvládlo. Uvedená schopnosť dieťaťa bola preukázaná aj v sledovanom období, nakoľko dieťa sa vo Švédsku nachádza od mája 2015 doposiaľ.

40. Ďalej súd prihliadal ku všetkému, čo v priebehu konania o vzťahoch maloletej a jej rodičov bolo zistené (závery znalca, vyjadrenia účastníkov) pričom dospel k záveru, že maloletá Anna má obojstranne vytvorený vzťah k obom rodičom avšak primerane citový ho má k matke. Je preto žiadúce, aby sa vzťahy k obom rodičom rozvíjali. Pre každé dieťa je ideálne, aby vyrastalo v láskyplnom prostredí s oboma rodičmi a ak to nie je možné, potom je potrebné skúmať, či rodičia sú schopní rovnakou mierou zachovať identitu dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade, že bude zverené do starostlivosti jedného z nich. V prejednávanej veci otec vykazuje menšiu mieru tolerancie. V konaní neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by boli v priamom rozpore so záujmami dieťaťa, pre ktoré by súd nemohol ponechať dieťa v osobnej starostlivosti matky. Súd má za to, že v súčasnosti je v najlepšom záujme maloletej Anny, aby bola ponechaná v starostlivosti matky, keďže bolo preukázané, že matka je schopná zabezpečiť jej vývoj, fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne aj iné potreby vo Švédsku a zároveň vôľu zaistiť zachovanie a rozvoj jej identity a rodinných väzieb s otcom. Otec má rovnako úprimný záujem o výchovu dcéry avšak je menej zrelý, resp. problematickými sú oblasti, kde musí ustupovať, selektívne presadzuje svoje potreby a menej vníma potreby iných. Matka maloletej Anny uznáva pozíciu druhého rodiča v živote dieťaťa a nebude brániť v styku s otcom. V konaní neboli preukázané žiadne objektívne okolnosti, ktoré by svedčili o prehlbujúcom sa konflikte resp. o tom, že rola otca bude v živote maloletej Anny postupne vyhasínať. Súd má za to, že ponechanie maloletej Anny v starostlivosti matky podporí ďalšie napredovanie maloletej Anny, keďže bolo preukázané na vývoji maloletej Anny počas celého konania, kedy sa matka mala možnosť reálne podieľať na starostlivosti o dieťa aj vo Švédsku, výrazný pozitívny posun. Maloletá Anna je na matku citovo naviazaná, cíti sa pri nej bezpečne, chce byť s ňou. Matka zaručuje, že sa o dcéru bude plnohodnotne starať, a že ju bude rešpektovať. Čo sa týka štúdia maloletej Anny, maloletá Anna si povinnú školskú dochádzku môže plniť aj vo Švédsku.

41. Súd vzhľadom na uvedené skutočnosti je toho názoru, že obavy otca maloletého dieťaťa sú neopodstatnené a odopretie jeho súhlasu matke vycestovať spolu s maloletou Annou do zahraničia je v rozpore so záujmami maloletej Anny. Súd rozhoduje na základe súčasného stavu a nemá možnosť predvídať do budúcnosti, čo všetko by sa mohlo podľa vyjadrení otca udiať. Matka má vytvorené v zahraničí stabilné zázemie a má vytvorené podmienky na zabezpečenie výchovy dcéry v zahraničí. Maloletá Anna sa na pobyt v zahraničí teší, je psychicky nastavená na život vo Švédsku, inú možnosť si nepripúšťa. Pokiaľ matka svojimi výchovnými postupmi upokojuje potreby maloletej Anny je pre jej vývin prospešné, aby sa o ňu plnohodnotne starala. Ak navyše maloletá Anna vníma matku, ako osobu, ktorá jej vie garantovať pocit bezpečia, jej adaptácia na zmenu prostredia sa jej prítomnosťou uľahčí. Po rozvoze manželstva bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky. Matke nemožno uprieť jej právo na osobný život a právo na slobodu pohybu a pobytu. Prvoradým kritériom pri rozhodovaní súdu bol záujem maloletej Anny, nie záujem toho ktorého rodiča. Maloleté dieťa bolo so situáciou oboznámené a vyjadrilo s vycestovaním súhlas. S miestom, kde matka v súčasnosti žije, je maloletá Anna oboznámená, prostredie je mu známe. V zahraničí žije matka aj so súčasným priateľom, ktorý jej dokáže pomôcť so starostlivosťou o dieťa. Dieťa má rado svojho otca ako aj svojich súrodencov, chce ich navštevovať a môže byť s nimi v pravidelnom kontakte aj prostredníctvom internetu. Súd mal za preukázanú existenciu reálneho predpokladu, že matka zabezpečí v zahraničí maloletému dieťaťu vhodné podmienky pre jeho zdravý psychický a fyzický vývin.

42. Súd poukazuje na výsledky odborného posúdenia znalkyne, z ktorých vyplynulo, že subjektívna preferencia mal. Anny vo vzťahu k miestu jej bydliska už má vzhľadom na jej vek určitú výpovednú hodnotu a je potrebné ju zohľadniť. Súd prihliadal na objektívne charakteristiky, ktoré súvisia s osobnosťnými dispozíciami a rodičovskými kompetenciami otca a matky. V súlade so závermi znalkyne je v záujme mal. Anny, aby zostala v osobnej starostlivosti aktuálneho rezidenčného rodiča t.j. matky a naďalej si udržiavala a tiež rozvíjala svoj vzťah s nerezidenčným rodičom t.j. s otcom.

43. Pokiaľ otec namietal nevhodnosť prostredia vo Švédsku pre zdravý vývoj mal. Anny, súd uvádza, že v konaní nebolo preukázané, že by prostredie vo Švédsku bolo nepriaznivé do tej miery, že by akýmkoľvek negatívnym spôsobom vplývalo na zdravie dieťaťa.

44. V konaní mal súd za preukázané, že mal. Anna má vo Švédsku zabezpečené vyhovujúce bývanie, školskú dochádzku, ako aj zdravotnú starostlivosť a hoci vyrastala na Slovensku, vzhľadom na jazykovú zdatnosť dieťaťa, neexistuje jazyková alebo kultúrna bariéra, ktorá by komplikovala jej pomery v prostredí Švédska. Je tiež potrebné zohľadniť, že Švédsko, v ktorom dieťa po vycestovaní má žiť je jednou z najvyspelejších demokratických krajín, rovnako ako Slovenská republika s ustáleným demokratickým právnym systémom, v ktorom sú nepochybne zaručené všetky práva detí vyplývajúce z listiny základných práv a slobôd, dohovoru o právach dieťaťa, Ústavy Slovenskej republiky ako i nariadení Európskeho spoločenstva. Rovnako bolo potrebné prihliadať na to, že mal. Anna aktuálne vykonáva povinnú školskú dochádzku, v škole vo Švédsku kde je zaradená sa plne adaptovala, nemá žiadne škodlivé prejavy, neboli zistené akékoľvek poruchy prispôsobovania sa dieťaťa. V neposlednom rade mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že maloletá nemala žiadne zdravotné /fyzické či psychické/ problémy s adaptáciou potom, čo matka dočasne zmenila svoj jej pobyt vo Švédsku. Bolo preukázané, že matka si vo Švédsku dokázala prispôbiť svoj osobný a pracovný život a podriadiť ho potrebám maloletej Anny, aby tak mohla zabezpečiť dieťaťu stabilné prostredie. Z hľadiska ďalšieho napredovania dieťaťa sa nejaví ako problém ani komunikácia maloletej Anny v Švédskom jazyku. Vzhľadom na aktuálne zistené vývinové potreby maloletej Anny je podľa názoru súdu pobyt Anny vo Švédsku šancou pre dieťa na adekvátne podnety pre osobné dozrievanie. Okrem toho bolo preukázané, že v minulosti rodičia dokázali spolu komunikovať v záujme oboch maloletých detí. V prípade potreby sa dokázali dohodnúť na podstatných veciach. Súd vyhovel návrhu matky na udelenie súhlasu k vycestovaniu maloletej Anny do cudziny, kde v súčasnosti matka pracuje a žije s poukazom na znalecké dokazovanie ako aj stanovisko kolízneho opatrovníka, nakoľko je zrejmé, že zmena prostredia (štúdium v cudzej krajine, v cudzom jazyku) neprispieje u maloletej Anny k vývinovej stagnácii. Z dokazovania vykonaného nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali výchovnú spôsobilosť matky, práve naopak, bol spoľahlivo preukázaný pozitívny vplyv matky na výchovu dieťaťa. K námietkam otca ohľadne obavy, že maloletá Anna bude zlyhávať vo vzdelávacom procese, súd uvádza, že uvedené námietky sú nedôvodné, nakoľko bolo preukázané, že dieťa nemá problém s učením sa švédskeho jazyka, dieťa je jazykovo zdatné, u dieťaťa sa neprejavila hrozba jazykovej bariéry v novom prostredí. Matka zabezpečila dieťaťu vyučovací proces, navyše dieťaťu s prípravou na vyučovanie môže pomôcť aj priateľ matky, ktorý s nimi žije v spoločnej domácnosti. Cestovanie dieťaťa je jednoznačne v záujme maloletej Anny, dokonca takáto zmena prostredia je v jej záujme.

45. Na strane žiadneho z rodičov nebol zistený negatívny vplyv tretích osôb, prípadne súčasných partnerov rodičov, rovnako nebol na strane mal. dieťaťa zistený žiaden odmietavý postoj k týmto osobám, s pomocou ktorých rodičia participujú na výchove mal. dieťaťa, rovnako nebolo preukázané, že by tieto osoby akýmkoľvek spôsobom ovplyvňovali mal. dieťa v jeho vzťahu k druhému rodičovi.

46. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrh matky je dôvodný. Súd prehodnotil pomery mal. Anny, pričom konštatuje, že zmena nie je takej povahy, že je dôvodné v jej dôsledku zmeniť predchádzajúce rozhodnutie o úprave pomerov maloletej tak, aby boli splnené požiadavky kladené v článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa čl. 8 EU LP a čl. 1. 10 ods. 2 a čl. 1. 32 ods. 4 listiny. Zo záverov znaleckého posudku vypracovaného Mgr. X. X. č. XX/XXXX (č. l. 275-291 spisu) vyplýva, záver zveriť maloletú matke v súlade s jej vlastným želaním, citovou preferenciou vzťahu s ňou aj vzhľadom k veku a pohlaviu dieťaťa ak o aj lepšej emočnej rezonancii medzi matkou a dcérou, rovnako záver umožniť zmeniť maloletej Anne bydlisko a vycestovať s ňou do Švédska. Súd poukazuje na závery znaleckého posudku, dospejúc k záveru o tom, že vystaňovanie mal. Anny do Švédska, kde má matka pre výchovu a starostlivosť o dieťa vytvorené stabilné rodinné zázemie, je z hľadiska záujmu dieťaťa plne na jeho prospech. Prihliadal aj na hľadisko výkonu práv a povinností rodičov a na zásah do rodičovských práv otca s odôvodnením, že záujem dieťaťa na výchovu v stabilnom výchovnom prostredí, kde matka lepšie a plnohodnotnejšie (a to nielen po stránke materiálnej, ale po všetkých stránkach) dokáže zabezpečiť potreby dieťaťa, preváži v konaní presadzovaný záujem otca na zotrvaní maloletého dieťaťa na území Slovenskej republiky. Maloletá sa bez akýchkoľvek pochybností vyjadrila, že chce s matkou do zahraničia odísť a to napriek tomu, že si je vedomá i prípadných rizík. Švédsko je vyspelá krajina, štúdium a pobyt v nej, môžu byť pre maloletú neoceniteľnou skúsenosťou, keď bude mať možnosť naučiť sa dokonale cudzí jazyk, získať možnosť vzdelania na kvalitných školách s tým, že do zahraničia necestuje sama, ale s rodinou. Vycestovanie dieťaťa do cudziny a zmena jeho pobytu je v záujme maloletej Anny, preto súd návrhu vyhovel. S prihliadnutím na zistený skutkový stav v záujme maloletého dieťaťa súd udelil súhlas k vycestovaniu maloletej Anny do Švédska, súhlas k zmene jej

obvyklého pobytu vo Švédsku a návrh otca na zmenu v osobnej starostlivosti zamietol. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, aby zmena osobnej starostlivosti u maloletej bola toho času potrebná a hlavne v záujme dieťaťa. Súd sa s otcom avizovanými problémami, ktoré majú spočívať v neznalosti cudzieho jazyka, v nadväzovaní kontaktov, nestotožnil, nakoľko maloletá bude žiť so svojimi blízkymi ľuďmi, na ktorých sa môže obrátiť, ktorí jej pomôžu a budú pre ňu oporou. Zamietnutie protinávrhu otca, ktorým žiada zmenu zverenia maloletého dieťaťa zo starostlivosti matky do jeho osobnej starostlivosti odôvodňuje súd tým, že nevzhladol žiadne také okolnosti, ktoré by takúto zmenu odôvodňovali, okrem faktu, že otec dieťaťa nesúhlasí s odchodom dcéry do zahraničia, keď z vykonaného dokazovania nerezonovali žiadne nedostatky v starostlivosti matky o dieťa, zhoršené rodinné pomery, alebo iná skutočnosť, ktorá by mala byť dôvodom na zmenu zverenia s tým, že otec maloletého zdôrazňuje potrebu dieťaťa zostať na Slovensku bez toho, aby rešpektoval želania dieťaťa, keď podľa jeho názoru sa odchodom do zahraničia nutne výrazne oslabia vzájomné vzťahy v rodine, nakoľko v súčasnej dobe nie je nič výnimočné, že deti aj dospelí odchádzajú pracovať, študovať, či brigádovať do zahraničia a so svojou rodinou sú v dennodennom kontakte cez maily, skype alebo mobilný telefón, pričom pre zachovanie dobrých rodinných vzťahov nie je podstatné to, aby rodina žila v jednom okrese. Súd konštatuje, že pokiaľ majú rodičia záujem na všestrannom a zdravom vývoji svojho dieťaťa, bolo by vhodné, keby akceptovali jeho vôľu, nezaťažovali ho konfliktami, v ktorých presadzujú svoje záujmy a rešpektovali dieťa, ako rozumnú a slobodnú bytosť, ktorá má právo vyjadriť sa k otázkam, ktoré sa podstatným spôsobom dotýkajú jeho života.

47. Podľa § 43 ods. 1 ZR, maloleté dieťa, ktoré je schopné s ohľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť samostatne svoj názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

48. Súd je povinný v zmysle čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 43 ods. 1 zákona o rodine zisťovať, či dieťa je s ohľadom na ich vek a rozumovú vyspelosť schopné vyjadriť samostatne svoj názor, či vôbec a v kladnom prípade z akých zdrojov ich názory zisťoval a či a akým spôsobom prihliadol na ich prípadné názory. Súd poukazuje na to, že ak je dieťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho pranie považovať za zásadné vodítko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. Svoje rozhodnutie súd založil nie len na postoji maloletého dieťaťa, ale aj na starostlivom a komplexnom posudzovaní jeho záujmov. Najlepší záujem dieťaťa musí byť zásadným vodítkom, aj keď nejde o hľadisko jediné, ktoré súd musí zvažovať. Najlepší záujem dieťaťa môže byť v konflikte s oprávnenými záujmami ostatných osôb (otec dieťaťa). Výbor OSN pre práva detí preto uvádza, že je nutný určitý stupeň flexibility v aplikácii tohto princípu a prípadné konflikty s inými oprávnenými záujmami je treba riešiť od prípadu k prípadu. Najlepší záujem dieťaťa je teda možno, ba dokonca nutné vyvažovať s ostatnými oprávnenými záujmami. Súd venoval pozornosť názoru mal. Anny, ktorá vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť ho bola schopná samostatne prejavovať, a spolu s výsledkami rozsiahleho bol jedným z podkladov pre rozhodnutie. K otázke zisťovania názoru mal. Anny súd uvádza, že názor maloletého bol v konaní opakovane zisťovaný a to výsluchom na súde, v rámci znaleckého posudku, ako aj pred kolíznou opatrovníčkou, s tým že výpovede maloletého dieťaťa vo vzťahu k matke a k otcovi sú nemenné. K zhodnoteniu výsluchu maloletého dieťaťa pristupoval súd diferencovane, zvažil jeho dosah najmä s ohľadom na vek, rozumovú, ale i emocionálnu vyspelosť maloletého a vyhodnotil, že dieťa je schopné vyjadriť svoj názor k predmetu prejednávanej veci, ktorá sa ho týka. Názor maloletého bol rovnako zisťovaný aj v rámci súdom nariadeného znaleckého dokazovania, ktoré jednoznačne dalo odpovede na sporné otázky a ktorého záverom v záujme maloletého zodpovedá aj rozhodnutie súdu. Vlastný názor dieťaťa bolo možné plne akceptovať ako primeraný jeho veku a nikým a ničím neovplyvňovaný. Počas celého konania vyplýva preferencia matky Anny, túžba odísť spolu s matkou do Švédska, inú možnosť si ani nepripúšťa.

49. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

50. V zmysle ustanovenia § 63 ods. 1, 2 ZR, rodič ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností, potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej, než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou a možnosťou a schopnosťou povinného posudzujú podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

51. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

52. Podľa § 78 ods. 1, 3 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

53. Pri rozhodovaní o zmene výživného na účely zmeny pomerov ako podporu takéhoto rozhodovania je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia s okolnosťami dôležitými v čase vydania nového rozhodnutia, pričom predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom je trvalá a výrazná zmena okolností na jednej, či druhej strane, ktoré boli podkladom skoršieho rozhodnutia. Takouto zmenou môže byť vyšší vek dieťaťa a jeho nástup do školy vyššieho stupňa, zvýšenie, alebo zníženie zárobkov niektorého z rodičov, prípadne zmena počtu nimi vyživovaných osôb a podobne.

54. Dôvodom na zmenu výšky vyživovacej povinnosti môžu byť len okolnosti, ktoré sa závažnejším spôsobom a dlhodobo prejavujú v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprímerané. Pri posudzovaní zmeny pomerov sa musia súdy vypořadovať tak so zmenou odôvodnených potrieb oprávneného dieťaťa, ako aj so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinného rodiča (§ 75 ods. 1 veta 1. Zákona o rodine). V oboch prípadoch musí byť tvrdená zmena pomerov aj preukázaná. Nie je možné rozhodnúť o zmene výšky výživného na mal. dieťa len na základe tvrdenia niektorého z účastníkov. Tak ako bolo už konštatované, musí sa jednať o zmenu, ktorá nemá len krátkodobý prechodný charakter, resp. ktorá sa výrazným spôsobom neprejaví na celkovej výške nákladov spojených s uspokojovaním odôvodnených potrieb mal. detí, či schopností, možností a majetkových pomerov povinného.

55. Dôvodom pre zmenu výšky výživného je aj vývoj, t. j. spravidla nárast životných nákladov (§78 ods. 3 Zákona o rodine). Takýto vývoj životných nákladov, ktorý existuje ako objektívna okolnosť, môže aj sama o sebe odôvodniť zmenu výšky výživného. Musí sa však jednať o zmenu životných nákladov podstatným spôsobom. To je spravidla spojené s uplynutím dlhšej doby od vyhlásenia predchádzajúceho rozhodnutia v spojení s nárastom miery inflácie, cien spotrebného koša, resp. iných právne významných ekonomických ukazovateľov.

56. Pri určovaní konkrétnej výšky výživného treba vychádzať z toho, aká finančná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom slova zmysle, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoja jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t. j. všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

57. Z citovaných zákonných ustanovení ako aj z vyššie uvedeného vyplýva, že možnosti a schopnosti rodičov sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa rozhodujúcimi hľadiskami pre určenie výživného.

58. Súd podrobným a dôsledným porovnaním pomerov v čase predchádzajúcej úpravy výživného s pomermi v čase predchádzajúcej úpravy výživného dospel k záveru, že sú dané dôvody na zmenu pôvodného rozhodnutia o výživnom a zvýšil výživné zo strany otca pre mal. Annu na sumu 1.000 Eur mesačne počnúc dňom 01.06.2015. Súd zistil, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo k právne významnej zmene pomerov na strane mal. Anny, ktorá v čase poslednej úpravy bola v predškolskom veku, v súčasnosti je v dospelujúcom veku, má 12 rokov, a teda jej výdavky sa výrazne niekoľkonásobne zvýšili v súvislosti so štúdiom na základnej škole (štúdium, voľnočasové aktivity, oblečenie, obuv, drogéria, kozmetika). Zmenila sa štruktúra jej výdavkov vo vzťahu k poslednej úprave ako aj štruktúra výdavkov v súvislosti so záujmovými aktivitami, ktoré je potrebné aj spolu s nárastom životných nákladov premietnuť do výšky výživného. Je nevyhnutné prihliadnuť aj na všeobecný nárast cien oproti poslednej úprave, keďže od poslednej úpravy uplynulo viac ako 9 rokov. Súd konštatuje podstatnú relevantnú zmenu pomerov na strane dieťaťa oproti poslednej úprave. Rovnako súd prihliadol na všeobecný nárast cien oproti poslednej úprave (náklady na domácnosť, stravu, zabezpečenie potrieb pre dieťa v súvislosti so školskou dochádzkou, voľnočasovými aktivitami vo Švédsku).

59. Súd konštatuje, že náklady na výživu dieťaťa zodpovedajú jej veku a potrebám, sú primerané, korešponujú so súčasným charakterom doby a s nárokmi, ktoré prináša štúdium na základnej škole.

60. Pokiaľ ide o pomery na strane matky príjem matky mesačne vo Švédsku bol do decembra 2016 v čistom okolo 4.400 Eur (42.500 SEK). Od decembra 2016 pracuje na čiastočný úväzok na 85 % a príjem sa o 15 % zníži na 3.700 Eur v čistom. Doložila príslušné potvrdenie od zamestnávateľa, ako aj výplatnú pásku počas plného pracovného pomeru, z ktorej je výška čistej mzdy zreteľná. Na dcéru vo Švédsku dostáva prídavok, tzv. bambidrag, vo výške 110 Eur (1.050 SEK). Jej čistý príjem na Slovensku pred odchodom nebol v čistom nikdy vyšší ako 2.000 Eur mesačne. Uvedené doložila potvrdením zamestnávateľa (ročný čistý príjem za prácu v K. N. bol 19.433,66 Eur). Aj napriek tomu, že sa zvýšil jej čistý mesačný príjem oproti poslednej úprave súd konštatuje, že zároveň musí zabezpečovať na rozdiel od otca osobnú starostlivosť. Celú starostlivosť o dieťa zabezpečuje výlučne matka, otec sa podieľa na starostlivosti o mal. Annu platením bežného výživného, nepodieľa sa na mimoriadnych výdavkoch, ktoré súviseli so vzdelávaním, záľubami, aktivitami či zdravotnou starostlivosťou mal. Anny, na rozdiel od detí ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti.

61. Pokiaľ ide o pomery na strane otca súd konštatuje, že jeho príjem sa zvýšil oproti poslednej úprave. V priebehu konania vo svojej výpovedi otec deklaroval pravidelný mesačný príjem vo výške cca 20.000 Eur. Podniká ako programátor, od 2001 do 2006 ako samostatne zárobkovo činná osoba, od 2007 dodnes ako spoločník obchodnej spoločnosti G., s.r.o., so 40 % podielom. Čistý zisk (výsledok hospodárenia po zdanení) spoločnosti G., s.r.o., bol za rok 2008 viac ako 570.000 Eur, za rok 2009 viac ako 430.000 Eur, za rok 2010 viac ako 410.000 Eur, za rok 2011 viac ako 400.000 Eur, za rok 2012 viac ako 450.000 Eur, za rok 2013 viac ako 520.000 Eur, za rok 2014 viac ako 670.000 Eur a za rok 2015 viac ako 600.000 Eur. Spolu predstavuje čistý zisk za 8 rokov vo výške viac ako 4.050.000 Eur, z ktorých 40 % podiel otca predstavuje 1.620.000 Eur. Tento príjem je zistiteľný z verejného registra účtovných závierok (www.registeruz.sk <<http://www.registeruz.sk>>). Rovnako súd prihliadal na majetkové pomery otca, ktorý je vlastníkom niekoľkých luxusných nehnuteľností, luxusných osobných motorových vozidiel. V zmysle ustálenej judikatúry, napr. rozhodnutie V. XX/XXXX, ak ide o rodiča, ktorý je podnikateľom, súd pri posudzovaní jeho zárobkových možností vychádza zo stavu príjmov, ktoré takýto rodič dosiahol podľa daňového priznania a z toho ako ich uviedol vo svojej výpovedi. S prihliadnutím na vykonané dokazovanie má súd preukázané vysoko nadštandardné majetkové pomery a príjmy otca, ktoré je možné ustáliť z verejne prístupného registra, účtovných závierok a jeho prednesov. O vysokej životnej úrovni otca vypovedajú aj dovolenky, ktoré bežne trávi s rodinou vo Vysokých Tatrách, v Grécku, vo Viedne (ZOO a zábavný park Prater), Gosausee Dachstein, Legoland, delfinárium v Nemecku, v Norimbergu, levie safari parku v Krkonošiach, Prahy; ako aj platená výpomoc pri starostlivosti o domácnosť a v neposlednom rade schopnosť otca tvoriť úspory.

62. Súd v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine zohľadnil obidve základné hľadiská pre určenie výživného, ktorými sú odôvodnené potreby oprávneného na jednej strane a schopnosti a

možnosti povinného na strane druhej, pretože obidve hľadiská spolu veľmi úzko súvisia a vzájomne sa podmieňujú, a preto ich nemožno vykladať jedno bez druhého alebo izolovane sa zamerať na jednotlivé skutočnosti tvoriace súčasť iba jedného z nich. Vychádzajúc zo zákonného ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine a z neho vyplývajúcich zásad dospel súd k presvedčeniu, že výživné vo výške 1.000 Eur mesačne je primerané, berúc do úvahy, že odôvodnené potreby dieťaťa do značnej miery sú závislé na schopnostiach a možnostiach otca. Nakoľko žije dieťa s matkou v inej krajine, poukazuje súd na rozhodnutie V. X/XXXX: Pri určovaní rozsahu výživného v cudzej mene niet prekážok prihliadnuť na rozdielne životné náklady dieťaťa v cudzine a vziať ich do úvahy. Mal. Anna žije vo Švédsku od júna 2015, otec na jej výživu nad rámec bežného výživného neprispel /výdavky ohľadom cestovania alebo jej iných prírání či potrieb/. Zároveň súd prihliadol na osobnú starostlivosť matky o dieťa a dospel k presvedčeniu, že takto upravené výživné, ako ho súd určil, je primerané a otec ním môže prispievať na výživu mal. Anny.

63. Otec dieťaťa vo svojom vyjadrení doručenom súdu 21.03.2017 v znení č. I. 518 spisu uviedol, že od 01.06.2015 po súčasnosť uhrádzal pravidelne mesačne na výživu mal. Anny sumu 497,91 Eur. Celkovo uhradil na mal. Annu za obdobie od 01.06.2015 do 01.03.2017 sumu 11.451,93 Eur. Na tvorbu úspor uhradil na jej sporiaci účet sumu 2.580 Eur.

64. Vzhľadom na zmenu pôvodného rozhodnutia za obdobie od 1.6.2015 do 28.2.2017, došlo na strane otca k vzniku dlžného výživného v celkovej výške 10.543,89 Eur, ktoré súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 500 Eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. Dlžné výživné predstavuje rozdiel medzi doterajším výživným 497,91 Eur a zvýšeným výživným 1.000 Eur, to je 502,09 Eur x 21 za obdobie od júna 2015 do februára 2017, to je 10.543,89 Eur.

65. V zmysle ustanovenia § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

66. Zákon neponúka explicitný výpočet potrieb, ale je nesporným, že k ním patrí štúdium, príprava na budúce povolanie, zabezpečenie budúceho bývania a všeobecnej vyššej istoty v úvode dospelosti. Podmienkou takéhoto rozhodnutia je dobrá majetková situácia povinného. V zmysle § 63 ods. 3 Zák. o rodine súd dospel k záveru, že majetkové pomery otca dovoľujú, aby prispieval na tvorbu úspor mal. Anny. Preto súd určil čiastku 500 Eur mesačne, ktorú bude otec dieťaťa poukazovať na osobitný účet maloletej za účelom tvorby úspor. Matke dieťaťa súd uložil povinnosť, aby v lehote do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozsudku založila osobitný účet na meno mal. Anny, účet vinkulovala v prospech súhlasu Okresného súdu Prešov s jeho nakladaním a otcovi dieťaťa číslo tohto účtu oznámila v lehote do 5 dní od jeho založenia. Otcovi určil povinnosť prispievať na tvorbu úspor pre maloleté dieťa, kedy pri stanovení výšky zohľadnil, že majetkové pomery, možnosti a schopnosti otca sú dostačujúce, čo v posledných rokoch zjavne preukázal. Výška úspor je v pomere so samotnou výškou výživného, ako aj s jeho životnou úrovňou. Majetkové pomery otca mal. Anny okrem zabezpečenia všetkých bežných potrieb dieťaťa v rozsahu, ktorým sa podieľa na životnej úrovni rodičov, umožňujú aj tvorbu úspor.

67. Návrh otca na určenie spätného výživného matkou otcovi za obdobie od 01.04.2015 do 30.05.2015 súd zamietol, nakoľko výpoveďami rodičov bolo preukázané, že výživné za mesiace apríl a máj 2015, počas ktorých bola Anna v starostlivosti otca pred odchodom do Švédska, a ktoré na Annu za tieto mesiaca uhradil otec matke, matka otcovi vrátila. Počas týchto dvoch mesiacov Anne ako aj jej bratovi matka naďalej platila školskú jedáleň, telefón, poistenie, vreckové. Anne v máji uhradila cestu do Švédska a sťahovanie jej vecí, spolu približne v sume 450 Eur. Rovnako jej platila kurz angličtiny, 50 Eur každý mesiac. Bolo to výnimočné prechodné obdobie, počas ktorého na otca neprešli plne povinnosti o Annu, všetky platby naďalej hradila matka, otec dočasne zabezpečoval bežnú každodennú starostlivosť, ako to robil počas obdobia, keď bola predtým u neho. Výpoveďou potvrdil, že do rozhodnutia matky vycestovať do Švédska, boli deti takmer v striedavej starostlivosti, výživné na nich však napriek tomu platil. Bolo preukázané, že bremeno rodiča hradiaceho účty bolo vždy na matke, a to bez ohľadu na množstvo času, ktoré s deťmi trávil otec.

68. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť

výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

69. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

70. Podľa § 26 ods. 1 ZR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

71. V zmysle § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

72. Zo vzniknutého stavu veci je nevyhnutné, aby bol otcovi umožnený čo najširší rozsah styku s maloletou dcérou, predovšetkým behom školských prázdnin, čo si matka uvedomuje, vzhľadom na jej návrh v konaní. Súd sa pri rozhodovaní o úprave styku musia snažiť nájsť také riešenie, ktoré nebude obmedzovať právo rodiča zaručené v článku 32 ods. 4 listiny. Záujem dieťaťa vyžaduje, aby na jeho výchove participovala nie len matka, ale tiež otec, ktorý sa nezastupiteľným spôsobom podieľa na jeho postupne sa vyvíjajúcej životnej orientácii (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II US 554/04 zo dňa 11.05.2005).

73. Podľa názoru súdu nie je situácia pre otca vôbec jednoduchá, nie je však neriešiteľná. Pracovný pobyt matky mimo územia SR, vzdialenosť aktuálneho pobytu oboch rodičov má podľa úvahy súdu zásadný význam aj pri posudzovaní schopností a možnosti otca na zachovaní jeho práva primeraného styku s mal. dieťaťom. Je nepochybné, že zotrvaním maloletej Anny v zahraničí je otec vo svojom výkone rodičovských práv oproti matke znevýhodnený, nakoľko matka môže s maloletou Annou tráviť viac času a môže sa viac podieľať na jej výchove. Formálne sú však rodičovské práva otca v plnej miere zachované avšak v dôsledku konania matky došlo k ich výraznému faktickému obmedzeniu. Toto obmedzenie však plynie z objektívneho dôvodu, ktorým je vzdialenosť medzi bydliskom otca a matkou. V súvislosti s uvedeným možno konštatovať, že k faktickému obmedzeniu rodičovských práv dochádza v podstate vždy, pokiaľ rodičia nežijú s deťmi v rámci jednej domácnosti, preto je nevyhnutné nastaviť takú mieru styku, aby právo zúčastnených, t. j. práva rodičov a dieťaťa bolo ošetrené v čo najširšom slova zmysle. Dieťa má vybudovaný pozitívny vzťah k obojmu rodičom, ktorý sa vo vzťahu k otcovi bude udržiavať a rozvíjať pravidelným stretávaním. Výnimočnosť predmetného prípadu súd vidí vo vzdialenosti medzi bydliskom otca a matky, čomu je potrebné prispôbiť počet a dĺžku styku. Vzhľadom na uvedené v tejto situácii, kedy nie je objektívne možné, aby sa otec stýkal s maloletou tak intenzívne, ako by tomu bolo pri jej bydlisku na území Slovenska, súd vyvážil početnosť dĺžkou styku. Súd prihliadol pri rozhodovaní aj na finančnú situáciu otca, ktorá nie je tak zlá, aby si nemohol dovoliť niekoľko krát do roka vycestovať a vidieť svoje dieťa aj v jeho teraz domovskom prostredí. Zároveň prihliadol na skutočnosť, že matka chce umožňovať a podporovať vzťah otca s dcérou, pričom bolo preukázané, že jej úmysly sú úprimné. Úprava styku je prispôsobená školskej dochádzke mal. Anny vo Švédsku. Súd vzhľadom na skutočnosť, že matka sa o maloletú celodenne stará a vzhľadom na finančnú situáciu otca má za to, že je vhodné uložiť otcovi povinnosť uhradiť všetky náklady spojené s cestovaním maloletej, pričom zároveň je potrebné pre záujem a bezpečnosť maloletej zabezpečiť, aby maloletá necestovala sama. Ponechať maloletú, ktorá má 12 rokov, samotnú na časové obdobie po odbavení až po následné stretnutie sa s otcom po prilete lietadla, so všetkými rizikami meškania lietadla, administratívnych úkonov, únosov maloletých detí a podobne, navyše v cudzine je doslovne hazardom. Preto súd rozhodol, že otec si dcéru vyzdvihne v mieste jej bydliska v čase určenom pre začiatok styku s ňou, kde ju po uplynutí doby určenej pre styk vráti a počas tohto obdobia je na ňom, akým spôsobom čas určený pre styk s dcérou strávi a zároveň bude vykonávať dohľad a zodpovedať za ňu. Súd konštatuje, že v budúcnosti keď dieťa nadobudne potrebné skúsenosti, môže cestovať samo, a to za príplatkovú službu „sprievod“ (UMNR), o dieťa sa počas celého letu, resp. od odovzdania dieťaťa matkou až po odovzdanie dieťaťa otcovi, stará letecký personál. Je však na zodpovednosti rodičov, aby svojím prístupom prispeli k napĺňaniu záujmu maloletej. Je nevyhnutné pripomenúť, že realizácia styku s maloletým dieťaťom si vyžaduje komunikáciu medzi rodičmi a rovnako, že príprava na styk má prebehnúť najmä po psychickej stránke dieťaťa, dieťa je

potrebné v styku s druhým rodičom podporovať, vyzdvihovať dôležitosť druhého rodiča ako súčasť života maloletého, otvorene sa rozprávať o vzťahoch v rodine a veku primeraným spôsobom mu vysvetliť aktuálnu situáciu usporiadania vzťahov

74. Na základe uvedeného preto súd upravil styk otca s mal. Annou tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, ktorý nepochybne zaručí možnosť pre realizáciu výchovnej funkcie otca ako i právo dieťaťa na výchovu svojim otcom. Nie je možné tiež opomenúť súčasné možnosti danej komunikácie otca a dieťaťa prostredníctvom SMS, telefónu, prípadne internetu (chat, email, skype), pričom súd poznamenáva, že kontakt maloletej Anny s otcom nie je možné redukovať na púhu komunikáciu prostredníctvom softvéru skype, ktorý im síce umožní zvukovú a vizuálnu komunikáciu, avšak z hľadiska zachovania osobných väzieb medzi otcom a dieťaťom môže vždy slúžiť len ako doplnok styku.

75. Súd pre doplnenie dôvodov rozhodnutia a v záujme vyporiadania sa s námietkami otca ako prvoradé konštatuje, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia, avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na zachovanie práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, však nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania, čo sa nepochybne v prejednávanej veci stalo. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/2004), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/2004).

76. Závery znalca vychádzali z preskúmania rozsiahleho spisového materiálu, vyšetrenia mal. Anny a rodičov dieťaťa. Je treba uviesť, že obsahom práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je umožniť každému bez akejkoľvek diskriminácie reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav, a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však ale nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu účastníkov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je teda vždy vecou konajúceho súdu a nie účastníkov konania. V súvislosti s návrhom otca na doplnenie dokazovania súd poznamenáva, že v kontexte skutkových okolností prípadu zistených súdom (vrátane výsluchu maloletého dieťaťa a vykonaného znaleckého dokazovania) sa mu toto dokazovanie javilo byť nadbytočné, nesmerujúce k preukázaniu okolností potrebných pre právne a skutkové posúdenie zisteného stavu veci. Z princípu rovnosti účastníkov nevyplýva, žeby bol súd povinný vyhovieť každému dôkaznému návrhu účastníkov konania, prípadne, žeby dôkazy vykonané z ich podnetov mali byť realizované v nejakom úmernom pomere.

77. Uznesením č. k. 24P/43/2015-260 zo dňa 22.01.2016 v spojení s uznesením č. k. 24P/43/2015-268 zo dňa 31.03.2016, tunajší súd v konaní nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru Psychológia, odvetvie Klinická psychológia detí a dospelých a na vykonanie úkonu ustanovil Mgr. X. X., súdnu znalkyňu. Zároveň uložil otcovi povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania vo výške 500 Eur, čo bolo odôvodnené tým, že znalecké dokazovanie navrhol otec, matka toto považovala za nadbytočné, nakoľko maloletá už sedenie s psychológom v súvislosti s predmetným konaním absolvovala, pričom rovnakého názoru bol aj kolízny opatrovník. Otec preddavok v stanovenej výške zložil na účet tunajšieho súdu dňa 01.03.2016.

78. Dňa 25.04.2016 ustanovená súdna znalkyňa doručila súdu vyúčtovanie znaleckého úkonu, ktorým si uplatnila znalečné v celkovej výške 577,36 Eur.

79. Uznesením č. k. 24P/43/2015-298 zo dňa 20.05.2016 súd poverenej súdnej znalkyni priznal odmenu a náhradu hotových výdavkov vo výške 577,36 Eur, ktorú jej v časti 500,00 Eur vyplatil z preddavku zloženého otcom maloletých detí a vo zvyšku, teda vo výške 77,36 Eur zo štátnych finančných prostriedkov.

80. Trovy štátu teda v tomto prípade predstavujú sumu vo výške 77,36 Eur.

81. Keďže vykonanie znaleckého dokazovania v tomto konaní navrhol otec maloletých detí, matka, ani kolízny opatrovník s týmto nesúhlasili a zároveň nie je účelné, ani hospodárne, aby takto vzniknuté trovy konania hradil štát, rozhodol súd tak, že otcovi uložil povinnosť nahradiť štátu trovy znaleckého dokazovania vo výške 77,36 Eur, ktoré boli súdnej znalkyni vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov.

82. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

83. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

84. Podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozhodnutie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 CMP).